Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo bibliotekos

Alp(LK)2043

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price $1.10 2002.05.27 Nr. 21 (2785)

Adelaidės skautai stovyklauja

Balandžio pabaigoje Adelaidės skautai keturias dienas stovyklavo Seeon vietovėje (Adelaidės kalnuose). Plačiau apie tai skaitykite Janinos Vabolienės reportaže *MP* psl.7. Nuotraukoje – Adelaidės "Vilniaus" tuntas "Žemės, Vėjo ir Ugnies" stovykloje.

Danius Kairaitis — Lietuvos įvykių apžvalga

Prezidenas nepatenkintas

Artėjant numatytam "Lietuvos dujų" privatizavimo sutarties pasirašymui su Vokietijos strateginiu investuotoju "Ruhrgas" ir "E.ON.Energie" kompanijom, Prezidentas Valdas Adamkus išreiškė nepasitenkinimą privatizavimo proceso atvirumo stoka. Per interviu Lietuvos radijui gegužės 14 d. Prezidentas teigė, kad privatizuojant "Lietuvos dujas", Vyriausybė nesuvokia privatizuojamos įmonės strateginės reikšmės. Prezidentas yra įsitikinęs, kad *"...privatizavimo sutartys būtinai turi įpareigoti strateginius investuotojus sujungti "Lietuvos dujas" su Vakarų dujų tinklais ir nutęsti tranzitinį dujotiekį per Lietuvą. Vyriausybei nepasiekus šių svarbių tikslų, tampa išduoti Lietuvos strateginiai interesai"*. Prašęs Vyriausybės raštu pateikti išsamią informaciją, Prezidentas gavo dviejų puslapių "bendrų teiginių" dokumentą, pasirašytą ūkio viceministro. Prezidentui liko neaišku, kokia yra Vyriausybės derybinė pozicija ir kaip ją pavyko apginti.

Reaguojant į privatizacijos informacijos stoką, Liberalų partija siūlė sustabdyti privatizavimo procesą, kol su sutarčių projektais susipažins Seimo nariai. Šis siūlymas buvo atmestas. Liberalų frakcijos seniūno Egidijaus Masiulio teigimu, į Vyriausybės posėdį, kuriame buvo svarstomos privatizacijos sutartys, buvo atsisakyta stebėtojų teisėmis įleisti Seimo narius liberalus Rimvydą Vaštoką ir Praną Vilką. Valstybės Turto fondas irgi atsisakė sudaryti galimybę Seimo nariams susipažinti su "Lietuvos dujų" privatizavimo sutartimis. Liberalai daro išvadą, kad dokumentai yra slepiami, nes sutartis yra *"...neskaidri ir nenaudinga Lietuvai."*

Minėto radijo interviu metu Prezidentas išreiškė pasipiktinimą dėl valstybinių pensijų skyrimo buvusiems sovietinės nomenklatūros veikėjams. Jo manymu, pensijų skyrimas už nuopelnus sovietų valdžiai yra mėginimas perrašyti Lietuvos istoriją, pateisinti jos okupaciją. *"Esu tuo pasipiktinęs. Vyriausybinės pensijos turi būti teikiamos už nuopelnus Lietuvos valstybei. Tiesiog nesuvokiama, kodėl tokios pensijos buvo paskirtos asmenims, kurie net sausio 13-ją tarnavo Sovietų Sąjungai."*

Prezidentas mano, kad Vyriausybė turėtų atšaukti tokius sprendimus ir aiškiai apibrėžti valstybinių pensijų skyrimo tvarką, kad tokie dalykai daugiau nesikartotų.

Kas dalyvaus knygų mugėje?

Šių metų spalio mėnesį įvyksiančioje Frankfurt am Main knygų mugėje Lietuva yra pakviesta kaip pagrindinė garbės viešnia. Lietuvos pristatymo mugėje programa ruošiama jau nuo praėjusių metų gegužės mėnesio. Tačiau paskutiniu metu šią programą, kurioje numatyta politinės diskusijos apie komunistinę praeitį, žydų palikimą ir Baltijos regiono bendradarbiavimą, su aiškiais politiniais sumetimais užsimanė pakeisti Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas.

Tarp anksčiau numatytų politinių diskusijų dalyvių buvo Vytautas Landsbergis, garsusis Rusijos disidentas Sergei Kovaliov, buvęs didžiausio Lenkijos dienraščio "Gazeta Wyborcza" redaktorius, buvęs sovietinio režimo kalinys Adam Michnik ir buvęs Estijos prezidentas Lennart Meri. A.Brazausko samprotavimu per šias trim dienom numatytas diskusijas *"...buvo numatyta knistis... praeityje ir ieškoti komunizmo šmėklos, kurios jau seniai Lietuvoje nėra... Tą laikau politinių žaidimu, ne kultūriniu pristatymu."* Vietoje minėtų ir pasaulyje pagarsėjusių intelektualų diskusijų dalyvių, premjero A.Brazausko patarėjas A.Juozaitis siekė, kad diskusijose dalyvautų socialdemokratai Justinas Karosas, Gediminas Kirkilas ir Vytenis Kavaliauskas, ekspremjerė Kazimiera Prunskienė, liberalas Jonas Čekuolis, premjero patarėjas Vilius Kavaliauskas ir istorikas Alvydas Nikžentaitis. A. Juozaičiui nepatiko nei organizatorių kviesta mugėje dalyvauti Lietuvos džiazo pradininko Večislovo Ganelino džiazo grupė, kurioje, anot Juozaičio, per daug žydų ir rusų. Jisai siūlė Ganelino grupę pakeisti folkloro dainininke.

Išgirdęs apie politiniais motyvais numatytas pakaitas ir jomis pasibaisėjęs, mugės direktorius Lorenzo Rudolf apie savo nerimą laišku pranešė Lietuvos pristatymo mugėje globėjui, Lietuvos Prezidentui Valdui Adamkui. Protestuodamas prieš numatytas pakaitas, Prezidentas V.Adamkus žadėjo pasitraukti iš globėjo pareigų. Paskutinėmis dienomis, reaguojant net į Vokietijos dienraščius patekusį politinį skandalą, Lietuvos kultūros ministrė Roma Dovydienė pranešė, kad Lietuvos pristatymas knygų mugėje nebus keičiamas ir kad Lietuvos Prezidentas sutiko likti mugės globėju.

Mugės diskusijas papildys anksčiau neskelbta diskusija "Mažos kalbos ir tautos vieningoje Europoje", kurioje dalyvaus Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder,

Nukelta į 2 psl.

Poezijos pavasaris Lietuvoje

ELTA. Gegužės 20-26 dienomis Lietuvoje vyksta seniausias tradicijas turinčio Poezijos pavasario renginiai. 38-ojo Poezijos pavasario paukštė gegužės 20-26 dienomis plasnoja ne tik virš Vilniaus – poezijos skaitymai, kaip ir kasmet, vyksta daugelyje Lietuvos rajonų ir Lenkijos lietuvių žemėse.

Šių metų Poezijos pavasario laureatu tapo poetas Kazys Bradūnas, daug metų gyvenęs ir kūręs išeivijoje.

Poezijos šventėje dalyvauja būrys žinomų poetų iš užsienio šalių: Airijos, Latvijos, Lenkijos, Švedijos, Suomijos, Danijos, Ukrainos, Didžiosios Britanijos, Slovėnijos, Kroatijos, Čekijos, Islandijos, Prancūzijos. Garsiausio iš jų – airių poeto, Nobelio premijos laureato Seamus Heaney kūrybos vakaras gegužės 21 dieną vyko Vilniaus rotušėje.

Poezijos pavasaris prasidėjo rašytojo ir diplomato Oskaro Milašiaus 125-osioms gimimo metinėms skirtu literatūros ir muzikos vakaru Rašytojų klube. Vakare dalyvavo knygos apie O.Milašių autorius žurnalistas Laimonas Tapinas, literatūros tyrinėtojai, aktoriai, koncertavo senosios muzikos ansamblis "Musica Humana".

Kitomis festivalio dienomis vyksta tradiciniai renginiai, be kurių Poezijos pavasaris neįsivaizduojamas. Tai – moksleivių poezijos skaitymai ir vakaronė "Eilėraščiai per naktį" Rašytojų klube, poezijos vakaras Užupio kavinėje, svečių vakarai Vilniaus Mokytojų namuose ir Zabarijos kaime Vievio rajone.

Poetai ir kritikai dalyvaus konferencijoje "Poetas – intelektualas ar barbaras", o vakare "Nuo Poezijos pavasario iki Poezijos pavasario" bus apžvelgta praėjusių metų kūryba.

Baigiamasis "Poezijos pavasario" vakaras ir 38-ojo laureato – poeto Kazio Bradūno pagerbimo iškilmės gegužės 26 dieną vyks Vilniaus universiteto Kazimiero Sarbievijaus kieme. Poezijos pavasaris neapsieina be kasmetinio almanacho, kurį ir šįmet išleido "Vagos" leidykla. ❑

Jaunosios balerinos laimi Švedijoje

ELTA. Švedijos mieste Moroje vykusiame Šiaurės šalių ir Baltijos valstybių jaunųjų baleto artistų konkurse puikiai pasirodė lietuvaitės, užėmusios net dvi prizines vietas.Tradiciniame konkurse gegužės 9-11 dienomis dalyvavo Šiaurės šalių ir Baltijos regiono baleto mokyklų vyresniųjų klasių moksleiviai.

Šių metų konkurse šoko 43 moksleiviai iš 8 baleto mokyklų. Lietuvai atstovavo Nacionalinės M.K.Čiurlionio menų mokyklos baleto skyriaus moksleivės Jurgita Dronina ir Olesia Pavliukevič.

Konkurso vertinimo komisijoje, kurioje kartu su Švedijos, Estijos bei Islandijos atstovais dirbo ir Lietuvos primabalerina Eglė Špokaitė, skyrė tris premijas. Pirmoji atiteko septyniolikmetei suomei Tiina Myllymaki iš Helsinkio Šokio Instituto. Antrąją vietą užėmė šešiolikmetė M. K. Čiurlionio menų mokyklos dešimtokė Jurgita Dronina, pažįstama Lietuvos baleto mėgėjams iš Anželikos Cholinos spektaklio "Pamišusių merginų šokiai". Konkurse lietuvaitė atliko Kitri variaciją iš "Don Kichoto" ir Florinos variaciją iš "Miegančiosios gražuolės".

Trečią vietą pelnė dvyliktokė Olesia Pavliukevič, šokusi Lizos variaciją iš "Tuščio atsargumo" ir Gamzati variaciją iš baleto "Bajaderė".

M.K. Čiurlionio menų mokyklos baleto skyriaus moksleivių dalyvavimą konkurse parėmė Lietuvos kultūros ministerija ir Australijoje veikianti Lietuvos Baleto Bičiulių draugija. Iš Australijos per Lietuvos Baleto Bičiulius ir Australijos Lietuvių Fondą lietuvaitėms buvo suteikta $ 1 000 parama. ❑

Antros premijos laimėtoja – Jugita Dronina (kairėje) ir trečios premijos laimėtoja Olesia Pavliukevič (dešinėje).

Vytautas Patašius — Trumpai iš visur

◆ Gegužės 13 d. Sydnėjuje mirė viena iš populiariausių Australijos teatro ir televizijos aktorių Ruth Cracknel, sulaukusi 76 metų amžiaus. Ji ypač išgarsėjo motinos vaidmenyje ABC seriale "Motina ir sūnus".

◆ Gegužės 13 d. JAV ir Rusija priėmė susitarimą maždaug dviem trečdaliais sumažinti abiejų valstybių branduolinių ginklų arsenalą. Formali sutartis turės būti pasirašyta per JAV prezidento George W.Bush vizitą Maskvoje gegužės 23-26 dienomis ir vėliau abiejų valstybių ratifikuota.

◆ Pernai lapkričio mėnesį prancūzų policija sulaikė Strasbourg gyventoją Stephane Breitwieser, meno kūrinių vagį. Jis prisipažino apvogęs 172 Europos muziejus, pradedant nuo Paryžiaus Louvre, paruošė policijai jo pavogtų paveikslų, vazų, retų ginklų ir muzikos instrumentų sąrašą. Deja, policija nerado šių kūrinių. Dabar vagies motina Mireille Breitwieser prisipažino, kad ji sunaikino šiuos kūrinius, vertinamus 2.5 bilijono dolerių, kai sūnus buvo areštuotas, kad ji nebūtų įvelta į jo bylą. Ji bijojusi netekti leidimo dirbti Šveicarijoje. Dalis pavogtų paveiklų buvo surasti ir ištraukti iš dumblo viename Šveicarijos kanale.

◆ Gegužės 14 d. Izraelio kariai įsiveržė į palestiniečių Halhoul miestą ir lovoje nukovė vietinį žvalgybos viršininką Khaled Abu Knaam ir jo adjutantą. Abu buvo Izraelio paieškomi už užpuolimų organizavimą.

Izraelio žiniomis, per paskutines dvi savaites Izraelio kariai surado ir sunaikino 7 tunelius tarp Egipto teritorijos ir palestiniečių Gazos ruožo. Šie tuneliai buvę naudojami ginklų kontrabandai.

◆ Gegužės 19 d., po 10 dienų pertraukos, vėl vienas palestinietis savižudys susisprogdino Izraelio teritorijoje, Natanijos miesto vaisių ir daržovių rinkoje. Žūdamas jis užmušė tris žydus, sužeidė dar apie 50 kitų. Jis įėjo į rinką nesulaikytas, nes buvo persirengęs Izraelio karininko uniforma. Bent dvi palestiniečių organizacijos savinasi šį "žygdarbį", kurį tuoj pasmerkė palestiniečių lyderis Jaser Arafat. Po kelių valandų Izraelio teritorijoje susisprogdino dar vienas palestinietis, bet šį kartą jis žuvo tik pats, be žalos kitiems.

◆ Gegužės 19 d. Sydney, Sacred Heart Hospice, nuo plaučių uždegimo mirė buvęs Australijos ministras pirmininkas Sir John Gorton, sulaukęs 90 metų amžiaus. Jis pasižymėjo kaip karo lakūnas, II-ojo pasaulinio karo metu kovojęs naikintuvo pilotu D.Britanijoje, Malaizijoje ir N.Gvinėjoje, porą kartų pašautas ir sužeistas. Liberalų senatorius nuo 1949 m., jis buvo Australijos ministru pirmininku 1968-1971 m. po Harold Holt tragiškos mirties. Dėl vidaus kivirčų liberalų partijoje, jis kurį laiką buvo išstojęs iš partijos, bet vėliau į ją grįžo.

◆ Gegužės 19 d. Rytų Timoras oficialiai įstojo į nepriklausomų valstybių tarpą. Iškilmėse R.Timoro sostinėje Dili Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius Kofi Annan valstybės vairą perleido prezidentui Xanana Gusmao. Iškilmėse dalyvavo, be kitų, Australijos min. pirmininkas John Howard ir Indonezijos prezidentė Megawati Sukarnoputri. Rytų Timorui prašant, Australija sutiko palikti savo taikos prižiūrėtojus karius krašte dar dvejus metus. Kad Rytų Timorui dar reikia karinės paramos, buvo akivaizdžiai demonstruota Indonezijos visagalių generolų, kurie be savo prezidentės žinios į Dili uostą atsiuntė 6 karo laivus, nors buvo gavę leidimą tik vieno karo laivo vizitui. ❑

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

Latvijos Prezidentė Vaira Vyke-Freiberga ir Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.

VDU - tarptautinė konfecencija

Penktadienį (gegužės 17 d.) Vytauto Didžiojo universitete prasidėjo tarptautinė mokslinė konferencija "Holokausto istorijos tyrimai ir kolektyvinė atmintis Baltijos regione." Dvi dienas trunkančios konfencijos metu šešių šalių mokslininkai aptars holokausto istoriografijos kryptis ir pateiks naujausius šios temos tyrimus, kurie vėliau bus publikuojami atskirame leidinyje. Šis leidinys bus siūlomas naudotis šalies švietimo įstaigoms.

Atidarant konferenciją VDU rektorius Vytautas Kaminskas pabrėžė, kad pirmą kartą Kaune rengiamoje konferencijoje skaudžią žydų genocido temą diskutuos ne politikai, bet mokslininkai.

Vienas iš konferencijos organizatorių, VDU Politikos mokslų ir diplomatijos instituto vadovas Antanas Kulakauskas pranešė, kad į konferenciją pakviesti tie Baltijos regiono mokslinikai, kurie aktyviai nagrinėja holokausto istoriją. Konferencijos tikslas yra apžvelgti kaip ši tema traktuojama Europos valstybių politologijoje, žiniasklaidoje ir švietime.

Holokausto istorijos tyrinėjime Lietuva nėra toli pažengusi. Daugiausiai šia tema domisi Vilniuje esančio Lietuvos genocido ir rezistencijos centro mokslininkai ir VDU Genocido aukų gelbėjimo tyrimo centro darbuotojai. Pagal Antaną Kulakauską, Lietuvoje ši holokausto tema turi nemažą politinį aspektą, ir, šiuo puožiūriu, viešoji nuomonė yra gana prieštaringa. Praėjus daugiau kaip 50 metų, mokslininkai tebeieško atsakymo, kodėl ištisos tautos leidosi įtraukiamos į genocido nusikaltimo sistemą.

Mokslininkų duomenimis, Antrojo pasaulinio karo metu Lietuvoje žuvo tarp 170 ir 250 000 žydų. Jų tarpe buvo ir karo pabėgėlių iš Lenkijos bei Baltarusijos.

Tarpusavio supratimo memorandumas

"Lietuvos rytas" praneša, kad keturios Lietuvos parlamentinės partijos ir devynios interesantų grupės gegužės 16 dieną pasirašė tarpusavio susipratimo memorandumą "Dėl nacionalinio susitarimo siekiant ekonominės ir socialinės pažangos". Remiantis šiuo memorandumu, bus įkurtas komitetas, kuris iki šių metų birželio pabaigos turės parengti Nacionalinio susitarimo ilgalaikių šalies vystymo prioritetų metmenis.

Susitarimą pasirašė Lietuvos socialdemokratų partija, Naujoji sąjunga (socialliberalai), Lietuvos liberalų sąjunga, Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai), Profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Žemės ūkio rūmai, Prekybos, pramonės ir amatų rūmai, Rektorių konferencija, Jaunimo organizacijų taryba, asociacija "Infobalt", Užsienio investuotojų forumas bei Žinių ekonomikos forumas.

Memorandumo projekte numatyta, jog svarbiausias artimiausių penkiolikos metų tikslas yra pasiekti žymų ekonomikos ir socialinės gerovės augimą, sparčiau didėjant ūkio produktyvumui bei gebėjimui konkuruoti rinkose, kuriantis naujoms darbo vietoms ir taip įveikiant skurdą ir socialinę atskirtį. Signatarai galvoja, kad Lietuvos visuomenei reikia aiškaus susitarimo dėl valstybės ilgalaikės raidos prioritetų, kurių būtų laikomasi nepaisant pasikeitimų Lietuvos politiniame gyvenime.

Prie susitarimo bus kviečiamos prisijungti ir kitos politinės partijos.

Dėl Ignalinos AE uždarymo

ELTA praneša, kad gegužės 14 d. Seimas priėmė nutarimą "Dėl Lietuvos pozicijų derybose su Europos Sąjunga energetikos derybiniame skyriuje ir nacionalinės energetikos strategijos pataisų, reikalingų sėkmingo įstojimo į Europos Sąjungą eigai užtikrinti". Šiuo dokumentu Seimas suteikė įgaliojimus Vyriausybei derėtis su Europos Komisija dėl Ignalinos antrojo bloko veiklos nutraukimo terminų ir sąlygų.

Parlamentarės Kazimieros Prunskienės nuomone, Seimo priimtas nutarimas, kad technologiškai pagrįstas Ignalinos antrojo bloko eksploatavimo nutraukimo terminas turėtų būti tarp 2009-2015 metų, turės gana prieštaringą įtaką derybose su Europos Sąjunga. Anot K.Prunskienės, kuri pirmininkauja Seimo Ignalinos regiono problemų komisijai, *"nėra jokio technologinio argumento teigti, kad 2009 m. yra technologiškai pagrįsti. Ši data apspręsta politiškai"*. Pasak K.Prunskienės, Seimo rezoliucijoje minėta, kaip Lietuvai priimtina 2009 metų data, reiškia ne ką kitą kaip Europos Sąjungos reikalavimo priėmimą. Ji atkreipia dėmesį, kad nurodytas laikotarpis, įjungiantis 2009 m. kaip galimą antrojo bloko uždarymo datą, nesuteikia derybininkams svarios politinės paramos derybose siekti Lietuvai palankesnio termino ir susilpnina derybininkų poziciją, derantis dėl finansinių sąlygų. Parlamentarės nuomone *"...euro entuziastų vienpusiški argumentai, tarp jų ir apie IAE nesaugumą, nuostolingumą, optimistinę kainų prognozę ir kt., gerokai susilpnina Lietuvos derybinę poziciją."* K. Prunskienė siūlo, kad Lietuvos derybininkai turėtų siekti, kad antrojo bloko sustabdymo terminai būtų konkrečiai susieti su ES finansinių įsipareigojimų mastu. Kad Seimo nustatytas Ignalinos uždarymo laikotarpis atima iš Lietuvos derybininkų "manevro laisvę", buvo dar prieš Seimo nutarimą ir Lietuvos premjero A.Brazausko nuomonė.

Įdomu pastebėti, kad Suomijos premjeras Paavo Lipponen prisipažino esantis branduolinės energetikos šalininkas ir susitikime su Algirdu Brazausku išreiškė abejonę, kad Lietuvai derybose su ES pavyktų pasiekti ES reikalaujamą 2009 metų Ignalinos antrojo bloko uždarymo datą. Jo manymu, jėgainės uždarymo finansavimas turėtų būti svarbiausias derybų klausimas ir Suomija stipriai remtų Lietuvos pastangas derybose užtikrinti uždarymo išlaidas iš ES šaltinių.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS ir LGTIC biuleteniais.

Sustiprės lietuviškos mokyklos Punske

ELTA. Lenkijoje lankęsis švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius gegužės 14 dieną Varšuvoje susitiko su Lenkijos Respublikos nacionalinio švietimo ir sporto ministre Krystyna Lybacka.

Kaimyninių šalių ministrai aptarė Lietuvos lenkų bei Lenkijos lietuvių švietimo problemas, šalių aukštojo mokslo kvalifikacijų bei mokslo laipsnių pripažinimo klausimus. Pasirašytas komunikatas, kuriame numatyti šalių įsipareigojimai švietimo ir mokslo srityje.

Lenkijos pusė įsipareigojo stiprinti mokymą lietuvių kalba ir lietuviškas mokyklas Seinuose ir Punske. Numatyta pastatyti Punsko licėjaus priestatą, o artimiausiu laiku bus pasirūpinta antru mokykliniu autobusu, kuris atvežtų vaikus į lietuvišką Punsko mokyklą. Rugsėjį Punsko licėjuje bus atidaryta nauja kompiuterių klasė.

Lietuvos pusė teiks metodinę pagalbą Lenkijoje leidžiant vadovėlius lietuvių kalba aukštesnių klasių moksleiviams. Iki šiol Lenkijoje buvo leidžiami lietuviški vadovėliai tik pradinėms klasėms.

Taip pat Lenkijos pusė įsipareigojo pakeisti nuostatą dėl pradinės mokyklos ir gimnazijos egzaminų.

Numatyta sudaryti sąlygas vaikams, besimokantiems lietuvių kalba, laikyti šia kalba egzaminus.

Lietuvos pusė įsipareigojo numatyti pereinamąjį laikotarpį įgyvendinant Tautinių mažumų švietimo nuostatas dėl valstybinės kalbos egzamino suvienodinimo mokyklose tiek lietuvių, tiek tautinių mažumų dėstomomis kalbomis bei gimtosios (lenkų) kalbos brandos egzamino.

Lietuvos pusė įsipareigojo sudaryti sąlygas lenkų bendrojo lavinimo mokyklose naudotis Lietuvoje rengtais gimtosios kalbos vadovėliais bei iš lietuvių kalbos išverstais mokomųjų dalykų vadovėliais.

Valdas Adamkus – Graikijoje

(ELTA). Lietuvos trispalvėmis, plevėsuojančiomis pagrindinėse miesto gatvėse, Atėnai gegužės 15 dieną sutiko valstybinio trijų dienų vizito į Graikiją atvykusį Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų.

Po iškilmingų sutiktuvių Lietuvos vadovą priėmė Graikijos Prezidentas Constantinos Stephanopoulos, kuris padovanojo V.Adamkui ir jo žmonai Almai sidabrinius suvenyrus. Lietuvos vadovas Graikijos Prezidentūros šeimininkui įteikė specialiai jam sukurtą paveikslą-plaketę, kurioje inkrustuotas gintaras.

Po to įvyko V.Adamkaus ir Graikijos Ministro Pirmininko Constantinos Simitis pokalbis. Su Graikijos vadovais aptarti dvišaliai politiniai, ekonominiai, kultūriniai ryšiai, Lietuvos euroatlantinės integracijos procesas, tarptautiniai santykiai. Didelis dėmesys teikiamas ekonominių bei verslo ryšių plėtrai. Dalyvaujant Lietuvos ir Graikijos Prezidentams, pasirašyta dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis. Dabar abiejų šalių verslininkams yra sudarytos palankios sąlygos plėtoti ekonominį bendradarbiavimą, kadangi Lietuva ir Graikija yra pasirašiusios visas tam reikalingas pagrindines tarpvalstybines sutartis.

Abiejų valstybių vadovai tikisi, jog dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis bei V.Adamkaus vizitas paskatins Graikijos ir Lietuvos ekonominių ryšių plėtrą, juolab kad Lietuvos Prezidentą lydi grupė verslininkų, kurie susipažins bei bandys užmegzti ilgalaikius ryšius su Graikijos įmonių atstovais.

"Graikija nuoširdžiai siekia glaudesnių santykių su Lietuva", - sakė Graikijos Prezidentas. Tiesa, ryšių Graikija ieško ir su kitomis Baltijos valstybėmis – Latvija bei Estija, su kuriomis ekonominis bendradarbiavimas taip pat kol kas nėra pakankamas. Pasak C.Stephanopoulos, verslo ryšių plėtra priklauso nuo Baltijos valstybių ekonomikos lygio kilimo.

Graikijos Prezidentas gyrė per dvylika Nepriklausomybės metų pasiektą demokratijos lygį ir išreiškė nuomonę, kad šių metų rudenį Prahoje Lietuva gaus kvietimą prisijungti prie Šiaurės Atlanto organizacijos. Jis pabrėžė, jog Lietuva yra tarp pirmaujančių valstybių kandidačių į ES.

Graikijos Premjeras užsiminė, jog bus organizuojama graikų verslininkų kelionė į Lietuvą, nes, norint užmegzti ryšius, pirmiausia reikia vieniems kitus pažinti. V.Adamkus ir C.Simitis dar kartą užsiminė, jog visokeriopų ryšių tvirtinimui reikia Vilniuje atidaryti Graikijos ambasadą. Šiuo metu Graikijos ambasadorius Lietuvai reziduoja Švedijoje. ❑

BENDRUOMENĖS BARUOSE

Nuoširdžiai sveikiname p. Janiną Vabolienę OAM su Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskyrimu LR Garbės konsule Pietų, Vakarų Australijai ir Šiaurės Teritorijai.

Linkime Jai neišsenkančios energijos, stiprios sveikatos ir sėkmės einant šias garbingas ir atsakingas pareigas. ***ALB Melbourno Apylinkės Valdyba***

Motinos Dienos minėjimas Brisbanėje

Gegužės 5 dieną, sekmadienį, sporto klubas "Baltija" Motinos Dienos proga suruošė linksmą pobūvį. Pilnutėlėje Lietuvių Namų salėje matėsi daug mamyčių su savo jaunom atžalom net iš tolimesnių apylinkių, atvykusių į šią šventę. Visos jos buvo papuoštos gėlių žiedeliais.

Minėjimą pradėjo sporto klubo pirmininkas Rimas Vitkūnas. Pasveikinęs motinas jis pakvietė į garbės prezidiumą p.p. P.Stankūnienę, I.Milašienę ir Evą Wicks. Algis Milvydas skaitė trumpą, šiai dienai paruoštą paskaitą. Jis kalbėjo apie motinystės reikšmę senovės laikais. Tuomet vestuvių apeigose jauniesiems buvo linkima gausios šeimos. Moteris, laukianti kūdikio, buvo laikoma palaimintame stovyje, pagirta Dievo. Duodavo jai patarimus negerti, nešokti, nedainuoti, nes jei ūliavos – sulauks ašarėlių. Didelė garbė būdavo sulaukti sūnaus, nes jis galėjo išaugti svarbiu žmogumi: kunigu ar daktaru. Todėl ir krikštynos būdavo iškilmingesnės. Mirusiųjų motinų atminimui visi sugiedojo giesmę "Marija, Marija".

Meninę programos dalį pradėjo tautinių šokių grupė, pašokdama du šokius: "Kur giria žaliuoja" ir "Lėta polka". Jonas Jurevičius suorganizavo naują šokių grupę vien iš mamyčių, o kaip jos grakščiai lankstėsi, sukosi, šoko polkutę! Žiūrovai buvo sužavėti. Du broliukai – Vytukas ir Kaziukas Milvydai – padainavo "Ant kalno mūrai". Choras, vadovaujamas chorvedės Evos Wicks, išpildė keturias dainas: "Mamos dalia", "Barė mane močiutė", "Balta obelis" ir "Mik, vaikuti". Choras gerai sudainavo, skambėjo darniai, todėl klausytojai negailėjo ilgų plojimų. Džiaugiamės vėl matydami mūsų meninius vienetus, linkime ir toliau tęsti šį gražų kultūrinį darbą.

Po meninės programos buvo iškviestos V.Mališauskienė ir G.Ralph, kurios daugiausiai pasidarbavo šios šventės paruošime. Įteikus dovanėles, V.Mališauskienė perpjovė specialų Motinos Dienos tortą. Sekė pietūs, turtinga loterija ir bendras pasilinksminimas. Šios dienos pelnas teko sporto kubui. **R.Platkauskienė**

Motinos Dienos minėjimas Canberroje

Sekmadienį, gegužės 5 dieną, Canberros Lietuvių Būstinėje Hacket, 2 val. po pietų įvyko Motinos Dienos minėjimas.

Minėjimą atdarė Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos pirmininkas Viktoras Martišius. Kultūrinėje programoje, kurią vedė Sigita Gailiūnaitė, išgirdome daug šiltų žodžių visoms motinoms. Liko nepamirštos ir tylos minute pagerbtos jau mirusios motinos.

Jaudinančiai skambėjo poetų Bernardo Brazdžionio ir Eduardo Selelionio eilės Motinoms. Oficialioji programos dalis baigėsi "Armonikos" ansamblio koncerto vaizdajuostės pasižiūrėjimu.

Po to sekė pasivaišinimas ir gražus, gausiai dalyvaujančių bendruomenės narių bendravimas. **Roma Gocentienė**

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBE

Gegužės 19 dieną nemažas skaičius tautiečių susirinko į Bibliotekos Bičiulių Būrelio ruošiamą popietę. Irena Dudaitienė, pasveikinusi susirinkusius, pakvietė dr. Liudą Apinytę-Poppenhagen pristatyti žinomą aktorių bei režisierių Helmutą Bakaitį.

Suglaustai apibūdinusi Helmuto Bakaičio nueitą gyvenimo kelią ir įvairius jo pasiekimus teatro paslaptingame pasaulyje, ji pakvietė kalbėti patį dienos "kaltininką".

Helmutas Bakaitis pradeda pasakojimą gražia lietuvių kalba, bet vėliau pereina į "kasdieninę angliškąją".

Prisimenama jaunos dienos, kai tėvai Balmain arti kino teatro turėjo "milkbarą". Savaime suprantama, kad geriausias biznio laikas buvo prieš kino salėje rodomą filmą ir per pertrauką. Taigi jaunas Helmutas taip ir nematytavo filmų pradžios bei pabaigos, nes pradžią matyti neleisdavo nešvarios stiklinės, o artėjant pertaukai reikėdavo ruoštis klijentūros antplūdžiui.

Nors mama tikėjosi, kad gal sūnus taps dvasiškiu, o tėvas vylėsi sūnų matyti mokytojo profesijoje, tačiau po sėkmės gerai atlikus vaidmenį Hamleto rolėje gimnazijos scenoje ir po mokytojos raginimo rašyti veikalėlius, penkiolikmečiui Helmutui kitas gyvenimas tapo nebeįdomus.

Scenos trauka nugalėjo. Ir taip matome Helmutą Bakaitį draugų aktorių tarpe įvairiais būdais kuriant: ar tai plunksna, ar perduodant charakterius aktoriaus vaidmenyje, ar režisuojant, ar net bandantį šviesų žaidime perduoti žiūrovams įspūdingus vaizdus.

Helmuto Bakaičio gyvenimo kelias scenos ir filmų pasaulyje pilnas įspūdžių. Jam vadovaujant, valstijų teatrų veikloje Viktorijoje, Pietų Australijoje, Queensland'e ir dabar National Institute of Dramatic Art (NIDA), gilus pėdsakas liks Australijos meno istorijos knygose.

Ne vienas Australijos jaunuolis prisimins Helmuto Bakaičio perduotas žinias. Taigi, man ir pasipiršo mintis, kad tėvo noras matyti sūnų mokytojo rolėje pilnai išsipildė, nors gal ir ne visai mokyklos klasėje, bet aukščiau ant pakylos – ant scenos.

Helmutas Bakaitis yra kviečiamas dalintis savo patirtimi ir kituose kraštuose, kaip Kinijoje, Vietname. Šiltai jis pasakojo apie Kiniją, jos tradicijas, kultūrą.

Iš pasalų teko nugirsti, kad sekančiame Bibliotekos Bičiulių Būrelio renginyje – irgi bus dramaturgo pristatymas.

Ačiū, Jums Ponios, už suruoštą malonią popietę.

Algis Bučinskas

ALB Melbourno Apylinkės susirinkimas

Nuotraukoje – ALB Melbourno Apylinkės Valdyba. Iš kairės: R.Steponavičius (iždininkas), prof. P.Kabaila (pirmininkas), J.Vilkišienė (sekretorė), Z.Augaitis (narys). Trūksta R.Sližio (vicepirmininko).

Š.m. gegužės 5 dieną Melbourno Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje įvyko ALB Melbourno Apylinkės susirinkimas, kuriame dalyvavo nedidelis būrelis žmonių. Apylinkės pirm. dr. Paulius Kabaila pradėjo susirinkimą pakviesdamas pirmininkauti D.Levickienę ir sekretoriauti J.Arienę. Melbourno Apylinkės Valdybos sekretorė J.Vilkišienė perskaitė mirusių bendruomenės narių pavardes, kurių susidarė septyniolika. Tai: Gintaras Samulis, Jurgis Rubas, Bronė Poškienė, Irena Kaunaitė-Tamošaitienė (JAV), Kazys Augūnas, Vincas Lipkevičius, Bernardas Česonis, Pijus Vaičaitis, Romas Rutkauskas, Rasa Vaitiekūnaitė-Ramanauskienė, Mečislovas Bruneizeris, prel. dr. Pranas Dauknys, Vaclovas Lesniauskas, Juozas Sverba, Antanas Šabrinskas, Alfonsas Bužinskas, Kazys Šimkūnas (Lietuva). Visi mirusieji buvo pagerbti atsistojimu – tylos minute.

Sekė pirm. dr. Pauliaus Kabailos pranešimas. Susirinkimas pageidavo, kad būtų perskaitytas praėjusių metų susirinkimo Protokolas. Paaiškinta, kad Protokolas buvo atspausdintas spaudoje. Susirinkimas pageidavo, kad Protokolas būtų skaitomas per kiekvieną metinį susirinkimą.

Pirmininkas dr. P.Kabailos pranešė, kad Valdyba renkasi beveik kas mėnesį aptarti einamus reikalus. Buvo suorganizuoti trys minėjimai: Vasario 16-osios, Gedulo ir Vilties dienos bei Valstybės Šventės minėjimas. Padėkojo visiems minėjimų dalyviams, korespondentams ir visiems tiems, kurie talkininkavo Valdybai. Ši Valdyba buvo išrinkta 2001 m. gegužės 20 d. Iš Viktorijos Daugiakultūrinės Komisijos liepos mėnesį buvo gauta $1 540 parama, skirta padėti įvairioms organizacijoms. Valdyba parėmė "Pynimėlį", kiekvienam asmeniškai įteikdama dovanėlę. Išleista $330. Taip pat Valdyba išrūpino finansinę paramą menininkės Dalios Antanaitienės parodai Lietuvoje. Buvusi sekretorė K.Baškytė su A.Vaitiekūno ir V.Bosikio pagalba suorganizavo "One Melbourne Exhibition" parodą ir website ML bendruomenei. K. Baškytė, talkininkaujant J.Arienei ir D. Didžienei, suorganizavo diskusijas dėl lietuvių kalbos kursų lankymo naudos.

Sekretorė K.Baškytė š.m. balandžio mėn. dėl asmeninių priežasčių atsistatydino. Valdyba reiškia jai padėką.

Valdyba surinko $239.70 buvusių tremtinių chorui "Mes nemirę" išlaidoms, išleidžiant choro CD.

Iždininkas R.Steponavičius Valdybos vardu padavė prašymą Viktorijos Daugiakultūrinei Komisijai, prašydamas $3000 paramos. Iš tos pačios Komisijos paramos paprašė ir Melbourno Soc. Moterų Draugija. Atsakymas iki šiol dar negautas.

Valdyba dalyvavo SBS radijo stoties pasitarimuose. Valdyba taip pat palaiko kontaktus su įvairiomis organizacijomis. Valdybos pir. dr. P.Kabaila bus Lietuvoje birželio 11-30 dienomis. Jis lankysis Kauno ir Vilniaus universitetuose.

Kadangi bendruomenė egzistuoja jau virš penkiasdešimties metų, ji yra labai įvairi. Viena dalis tautiečių atvyko prieš daugelį metų, kita dalis – tik dabar, arba neperseniausiai, o trečia dalis čia gimė. Tikimės, kad prisitaikysime prie šių bendruomenės įvairumų ir sėkmingai dirbsime visi kartu ir toliau.

Baigdamas pranešimą pirmininkas paragino visus bendruomenės narius daugiau lankyti susirinkimuose. Ypač svarbu, kad dalyvautų atstovai iš finansiškai tvirtų organizacijų, pvz. Australijos Lietuvių Fondo, Melbourno Lietuvių Klubo ir t.t

Iždininkas R.Steponavičiaus pateikė susirinkimui lapelius, kuriuose buvo surašytos visos Valdybos pajamos ir išlaidos. Šiuo metu Apylinkės kasoje yra $9 436.17.

Revizijos Komisijos pirmininkas A.Šimkus patvirtino, kad knygos ir iždas vedamos tvarkingai.

ALB Krašto Valdybos pirmininkė B.Prašmutaitė pasiūlė pakeisti Statutą, jį labiau pritaikant dabarties laikams. Dr. P.Kabaila pritarė pasiūlymui.

Lietuvių kalbos kursų mokytoja Ieva Arienė pranešė, kad veltui gavo iš Lietuvos šešis egz. knygos "Nei vienos dienos be lietuvių kalbos". Šią knygą ji naudoja kursuose. Būtų gerai, jei atsirastų savanorių, kurie galėtų atgabenti papildomų egzempliorių, nes knygų persiuntimas brangus. Kadangi Lietuvon koncertuoti vyksta šokių ansamblis "Gintaras", gal jie sutiktų tokių knygų atvežti? Pervežimo išlaidas sutiktų padengti Australijos Lietuvių Fondas.

Iškeltas klausimas dėl tautiečių, atvykusių iš Lietuvos. Kaip reikėtų juos įjungti į lietuvišką bendruomenę? Gal čia galėtų padėti lietuviška spauda ir radijas?

ALB KT pirm. B.Prašmutaitė priminė, kad Adelaidėje įvyks XXII Krašto Tarybos suvažiavimas ir paprašė, jeigu kas turi idėjų dėl geresnės lietuviškos veiklos ateities Australijoje, paskambinti jai asmeniškai į namus.

Paminėta, kad išleista V.Landsbergio knyga "Lithuania Independent Again". Knyga brangi – $150 (JAV), todėl ne visiems prieinama. Ji parašyta jaunesnei kartai, kurių žinios apie Lietuvos istoriją yra menkos. Būtų gerai, kad šią knygą įsigytų biblioteka. Taip pat yra išleista knyga "Corrections", kurioje minimi ir lietuviai – ji pagarsėjo visame pasaulyje. Gal biblioteka ir ją galėtų įsigyti?

Susirinkimas baigtas Lietuvos Himnu. Visi susirinkusieji buvo pakviesti pasivaišinti kava ir pyragaičiais.

Aldona Vyšniauskienė

Lietuviai pasaulyje

Lietuviams – spąstai Portugalijoje

Lietuvos spaudoje beveik kasdien rašoma apie patirtus vargus, ieškant darbo užsienyje. Tokius bandymus dažnai apsunkina sukčiai, sukūrę tarpininkavimo "firmas". Žemiau aprašytas atvejis spaudon pakliuvo praėjusią savaitę. **Red.**

Gediminas Pilaitis, Klaipėda

Tris mėnesius su vyru ir sūnumi Portugalijoje praleidusi 47 metų klaipėdietė Zita B. šiaip taip sugrįžo į namus, sukrėsta ir praradusi santaupas. Moteris graužiasi patikėjusi vienos Šiaulių bendrovės pažadais įdarbinti ją ir šeimos narius šioje šalyje. *"Įsitikinau, kad žmones į Portugaliją vežančios bendrovės veikia su nusikaltėliais, o iš jų tinklo nelengva ištrūkti"*, - sakė klaipėdietė, kelionę prisimenanti kaip košmarą. Šeima iš viso prarado 12 000 litų.

Pernai laikraštyje perskaičiusi Šiauliuose registruotos Ričardo Einingio firmos skelbimą apie žmonių įdarbinimą užsienyje Zita panoro užsidirbti. Firmos vadybininkas ("manager") Klaipėdoje Aidas Burgaila įtikino, kad Portugalija – neribotų galimybių šalis. *"Jis man sakė, kad Portugalijoje vyrai įdarbinami statybose, o moterims iškart siūlomas darbas tekstilės, žuvų perdirbimo įmonėse. Atvykėliams nereikia darbo leidimų, jie nemokamai apgyvendinami ir maitinami"*, - kalbėjo Zita.

Sugundyta kalbų, kad Portugalijoje per mėnesį galima uždirbti 500 JAV dolerių, moteris važiuoti įkalbėjo ir savo vyrą bei 26 metų sūnų. Už konsultacijas įdarbinimo bendrovei šeima sumokėjo 900 litų. Dar 6 000 litų iš jų paprašyta už kelionę firmos autobusu į Portugaliją.

Prieš tai šeima buvo nuvežta į Šiaulius, kur sumokėjo 300 JAV dolerių žmogui, prisistačiusiam Latvijos bendrovės "Sia Lagos B" atstovu. Tuo rinkliavos nesibaigė – buvo pasakyta, kad jau atvykus į Portugaliją kažkokiai kompanijai "Web Cross LLC" dar teks sumokėti 100 JAV dolerių už įdarbinimo, vertėjavimo ir teisines paslaugas.

Latvijos "Parex" banke sąskaitą atidariusiai, bet JAV Delaware valstijoje registruotai bendrovei "Web Cross LLC" visi R.Einingio klientai įsipareigojo atvykę į Portugaliją iš savo būsimų uždarbių atiduoti dar po 150 JAV dolerių. Į Portugaliją lapkričio mėnesį dviem autobusais išvyko apie 30 žmonių, tarp kurių buvo ir latvių. Firmų atstovai jų nelydėjo. Po keturias paras trukusios varginančios kelionės autobusai sustojo Portugalijos pasienyje, kur žmonės buvo paskirstyti į miestus.

"Buvome nuvežti į Coimbra miestą", - pasakojo Zita. *"- Autobusų stotyje prie mūsų priėjo ne darbdaviai, o trys rusai. Sužinoję, kad esame svetimšaliai, jie pareikalavo po 100 JAV dolerių, jei norime pasilikti Portugalijoje"*. Coimbroje autobuso laukė du lietuviai, norėję sugrįžti į Lietuvą. Reketininkams jie pasakė, kad visi atvykę lietuviai grįš atgal, prieš tai iš vienos statybos firmos paėmę koją susilaužiusį draugą. *"Sėdę į automobilį reketininkai lydėjo autobusą iki pat firmos vartų ir atstojo nuo mūsų, kai jiems buvo pagrasinta, jog savininkas portugalas iškvies policiją"*, - pasakojo klaipėdietė. Firmos darbininkai nustebo pamatę atvykėlius, nes darbo ten nebuvo. Likimo valiai paliktus klaipėdiečius vienas kalbėti portugališkai pramokęs lietuvis palydėjo iki viešbučio, kur galima pernakvoti už 10 JAV dolerių. Laukdama įdarbintojų šeima viešbutyje praleido savaitę.

Vėliau viešbutyje atsiradęs kažkoks rusas Dima ėmė aiškinti, kad latvių firma, kurios savininkų jis nepažįsta, paprašė padėti lietuviams. Savo paslaugas pateikęs kaip malonę, rusas už įdarbinimą iš šeimos pareikalavo 1050 JAV dolerių. Lietuviams pavyko nusiderėti 300 dolerių. *"Supratome, kad mus apgavo, tačiau svetimoje šalyje, nemokant vietinės kalbos, tiesiog nebuvo kuo pasikliauti"*, - pasakojo Zita. *"- Sutikę vėl mokėti už įdarbinimą, tikėjomės padengti bent jau kelionės išlaidas"*. Rusas lietuvius nuvežė į kitą motelį, kur jie sutiko bendrakeleivę, gyvenusią čia jau savaitę. Moteris sakė, kad ją ir dar tris atvykėles iš Lietuvos apiplėšė narkomanai. Viena buvo išvežta į turtingo portugalo sodybą prižiūrėti šunų, o ji tebelaukė žadėto darbo. Negalėdama mokėti už gyvenimą motelyje, moteris badavo, grimzdo į skolas ir neįsivaizdavo, kaip ištrūkti į gimtinę.

Lietuvius rusas atvežė į Pragancos miestelio paukščių skerdyklą. Nesiderėdama dėl algos ir sąlygų šeima čia dirbo 13-16 valandų per parą. Sutuoktiniams įmonės savininkas leido gyventi garaže, o sūnus ir dar vienas lietuvis įsikūrė sodo namelyje. *"Dirbti buvo nelengva, bet mes žinojome, kur važiavome"*, - pasakojo Zita. *"- Per valandą uždirbdavome 500 eskudų (daugiau kaip 10 litų). Valgykloje maistas buvo pigus, o vakarienę pasišildydavome ant laužo"*.

Lietuviams suteiktas darbas buvo laikinas – prieš Kalėdas portugalus paukštiena aprūpinęs fabrikas buvo uždarytas. Valgyklos maisto atsisakiusi Zita per dvi darbo savaites uždirbo 470 eurų (apie 1600 litų). Algų dieną klaipėdiečius aplankė Dima. *"Už įdarbinimą rusas iš mūsų reikalavo 80 eurų (280 litų)*. Iš jos sūnaus rusas iškaulijo 100 eurų (345 litų), naktį su keturiais vyrais įvirtęs į sodo namelį ir grėsmingai pareikalavęs avanso. Pabūgęs vaikinas davė pinigų.

Daugiau darbo niekas nesiūlė. Savo uždarbį lietuviai greitai išleido mobiliuoju telefonu skambindami R.Einingiui. Šis jiems siūlė susisiekti su Latvijos firmos atstovais, o šie net neatsiliepdavo į skambučius. *"Praradę viltį įsidarbinti, supratome patekę į aferistų spąstus"*, - sakė Zita. - *"Betikslis buvimas svetimoje šalyje vis labiau slėgė, sparčiai tirpo mūsų pinigai. Gerai, kad dar galėjome naudotis pigia pastoge"*.

Panorusios grįžti į namus šeimos laukė dar viena staigmena. Pasakęs, jog iš Portugalijos į Lietuvą ką tik išvyko aštuoni žmonės, R.Einingis dėl atgalinės kelionės savo klientams vėl patarė kreiptis į latvius.

Po to lietuviams paskambinęs tas pats rusas įsakmiai pasakė, jog į namus jie galės sugrįžti tik pasirašę dokumentą, jog neturi pretenzijų Latvijos firmai. *"Mums dar pasisekė"*, - sakė Zita, girdėjusi, jog iš kai kurių atvykėlių tariamieji įdarbintojai paima pasus. Išvykdami į namus žmonės būna priversti už juos mokėti išpirkas arba pasižadėti, jog sugrįžę niekam nesiskųs.

Įbauginta šeima paprašė policijos pagalbos. Atgal ją atlydėjo ginkluoti karabinieriai. Paskubomis susikrovę mantą, pavėžėti iki geležinkelio stoties žmonės pasiekė Lisaboną ir kreipėsi į Lietuvos ambasadą. Dar kelias dienas Portugalijoje pagyvenusią šeimą į Lietuvą už 100 JAV dolerių nuvežė ambasados rekomenduotas mikroautobuso vairuotojas. *"Kai pasiekėme namus, mano piniginėje buvo likęs vienas euras"*, - sakė Zita.

Klaipėdiečiai bandė atgauti pinigus. R.Einingis pažadėjo atlyginti nuostolius, įdarbindamas juos Airijoje, vėliau sakė, jog kiekvienam bus grąžinta po 280 JAV dolerių. Pinigų nukentėjusieji laukia iki šiol. Jų sutartis su firma tokia, kad bylinėtis beprasmiška. ("L.r.")

Lietuvis – JAV miestelio meras

Gintautas Aksninis, Washington

Pranas Rimeikis.

10 000 gyventojų turinčio Virdžinijos valstijos Culpepper miestelio meru buvo išrinktas vienintelis jo lietuvių kilmės gyventojas 49 metų Pranas Rimeikis.

Rinkimus buvęs "žaliųjų berečių" – JAV specialiųjų pajėgų kovotojas laimėjo po įtemptos kovos su buvusiu ilgamečiu meru. Iki rinkimų likus dviem savaitėms surengta miestelio gyventojų apklausa rodė tuometį merą turint 20% persvarą.

"Didžiausia staigmena Culpepper politinėje istorijoje", "rinkimų šokas", "naujas kraujas". Tokiomis antraštėmis tą savaitę mirgėjo miestelio ir jo apylinkių laikraščiai. Išskyrus sostinės Washington'o priemiesčiu tapusią šiaurinę Virdžinijos valstijos dalį, šiame regione lietuvių kilmės amerikiečių ir naujųjų emigrantų yra tik vienas kitas.

Užsispyręs Amerikos lietuvis savita gyvensena ir svetingumu pasižyminčioje Virdžinijoje jaučiasi labai gerai. Jam nė į galvą neatėjo mintis savo vardą keisti į "Frank" arba trumpinti pavardę. *"Labai paprasta. Tereikia tarti "Ri-may-kis" - ir viskas"*, - per rinkimų kampaniją vietos žurnalistus mokė 11 metų Culpepper gyvenantis Pranas Rimeikis. Plečiantis Washington'ui, apie 90 kilometrų į pietus nuo Amerikos sostinės esantis Culpepper rajonas ir miestelis tampa Washington'o dalimi.

Tvirto sudėjimo 195 cm ūgio vyras prisipažino, jog buvo vienodai pasiruošęs ir sėkmei, ir nesėkmei. *"Savo galimybių nepervertinau. Buvau bet kokiai nesėkmei pasiruošęs optimistas"*, - kalbėjo naujasis meras. *"- Galbūt tam turėjo įtakos ankstesnės trys mano nesėkmės rinkimuose. Tačiau Winston Churchill yra sakęs: "Niekada, niekada, niekada nepasiduok". Toks žmogus esu aš"*.

P.Rimeikis gimė 1952 metais nuo sovietų pabėgusių lietuvių šeimoje Vokietijoje. P.Rimeikio tėvas buvo siuvėjas, motina – indų plovėja. Amerikos lietuvis prisipažino nusižengęs į gyvenimą Amerikoje besikabinančių imigrantų šeimų atžaloms taikytam posakiui "Būk protingas – eik į universitetą" ir atsidūrė kariuomenėje. Į Jungtinių Valstijų armiją jis buvo pašauktas būdamas vos 17 metų. Po metų jaunuolis jau buvo apkeliavęs pusę pasaulio – jo karo takas iš Čikagos pasiekė Vietnamą.

JAV kariams pasitraukus iš Vietnamo, į Čikagą grįžo ir P.Rimeikis. Jis pradėjo studijuoti inžineriją Ilinojaus Universitete, ketino jame gauti magistro laipsnį. Tačiau kariuomenė traukė labiau. P.Rimeikis prisipažino, jog jam, grįžusiam iš Vietnamo, visi Amerikoje buvę draugai atrodė kaip vaikai. Netrukus jis paliko universitetą ir pasiprašė į specialiąsias Jungtinių Valstijų pajėgas, vadinamas "žaliosiomis beretėmis". *"Dalyvavau operacijose visose pasaulio dalyse – Centrinėje Amerikoje, Afrikoje, Rytų ir Vidurio Europoje, praleidau tris kampanijas (Vakarų) Vokietijoje"*, - pasakojo P.Rimeikis.

"Man visada imponavo kareivio – valstybės vyro vaidmuo", - sakė P.Rimeikis. Jis savo darbe ketina pritaikyti kariuomenėje įgytus lyderio įgūdžius ir skatinti bendradarbiauti įvairių interesų miestelio tarybos narius bei reikalauti rezultatų. *"Nerealu tikėtis, jog visi sutars visais klausimais. Tačiau baigiantis dienai reikia į šalį atidėti savo ego bei interesus ir priimti galutinį sprendimą"*, - vadovavimo viziją dėstė jis. ("L.r.")

Ir Kanada turi "Talką"

Kanados lietuviai turi net du bankelius. Tai – Toronto "Parama" ir Hamilton'o "Talka". Pastaroji artėja prie garbingo – auksinio – jubiliejaus.

"Talka" – lietuvių bankelis, tiksliau kredito kooperatyvas. Neseniai įvyko šio bankelio 47-sis metinis susirinkimas, kurio metu buvo apžvelgtas praėjusių 2001 metų darbo kelias. Esminius apžvalgos bei revizijos duomenis atspausdino Kanados lietuvių savaitraštis "Tėviškės Žiburiai". Visos sumos čia suapvalintos ir duodamos Kanados doleriais, kurie šiuo metu yra šiek tiek vertesni už australiškus.

Kanados "Talka" turi 1632 narius. Narių indėliai laikomi įvairiose sąskaitose, kurios pernai paaugo iki netoli 40 milijonų dolerių.

Palyginus su 2000-siais metais, indėliai padidėjo apie pusantro milijono dolerių. Indėlių vidurkis vienam nariui buvo $24,462.

Nariams išduotos paskolos padidėjo 6 milijonais dolerių, taigi jų išduota 24% daugiau negu 2000 m. Šis padidėjimas įvyko todėl, kad dabar "Talka" jau turi teisę suteikti komercines paskolas. Buvo ir blogų, negrąžintų paskolų, kurias reikėjo nurašyti. Bet jų suma siekė tik apie $53,000, arba 0.17 % nuo visų išduotų paskolų.

Per 2001-sius metus "Talka" turėjo $ 2,635,033 pajamų ir $ 2,462,608 išlaidų (palūkanos indėlininkams, algos, draudimas ir kt.). Dalis gynojo pelno paskirta ir išmokėta lietuvškiems reikalams. Kaip pranešama "Tėviškės Žiburiuose", $37,900 suma paskirstyta šitaip: $4,000 KLB Krašto Valdybai; po $3,500 Vysk. M.Valančiaus mokyklai Hamilton'e, sporto klubui "Kovas" Hamilton'e; po $3,000 Tremtinių iš Sibiro grįžimui, Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje; $ 2,500 Vilniaus krašto lietuvių mokykloms; po $2,000 Kanados lietuvių muziejui-archyvui, "Tėviškės Žiburių" savaitraščiui, ŠALFASS 50 m. sukakties knygai ir sveikinimui; po $1,000 "Ąžuoliuko" choro gastrolėms , "Pasaulio Lietuvio" žurnalui, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondui, Kanados Lietuvių Fondui, vyrų chorui "Aras" Toronte; $900 V.Trumpickaitės kelionei į Dominikos Respubliką; po $500 KLB Hamiltono Apylinkės Valdybai, tautinių šokių grupei "Gyvataras", Mažosios Lietuvos Fondui, Hamilton'o lietuviams skautams, Hamilton'o ateitininkams, "Gintariniai Aidai" radijo programai, Anapilio vaikų darželiui, Aušros Vartų parapijos chorui, Pagalba Lietuvos vaikams, Vaikų dienos centrui; po $250 "Lituanus" žurnalui; "Pašvaistės" chorui Londone.

"Talka" šiuo metu turi atsargos kapitalą $3,639,466, tai yra 8.23% nuo viso turimo kapitalo.

Valdžios reikalaujamas (privalomas kredito unijoms) atsargos kapitalas turi būti nemažesnis kaip 5%. "Talka" tą viršija ir yra stiprioje finansinėje padėtyje.

"MP" inf.

Aliutės kampelis

Pradedu naują kampelių seriją : Lietuvos istorijos trupinėliai. Tai nebus istorijos kursas, o tik įdomesni trupinėliai, pabarstyti be jokios chronologinės eilės. Tad ir pradėsiu nuo vidurio – nuo garsios didikų giminės.

Radvilų legenda

Sena Radvilų giminė garsėja Lietuvoje nuo XVI a. pradžios. E. Kotlubajaus knygoje "Radvilos" jų priskaičiuojama apie 90 ir viena Radvilaitė – Barbora. O kur dar kitos Radvilaitės ir, kartais labai įtakingos, Radvilienės. Rašytiniuose šaltiniuose minimas Lietuvos didikas Vaišundas 1401 m. (Jogailos laikais) pasirašęs pirmąją Lietuvos ir Lenkijos uniją. Jis pasirašė: "Vaišundas su savo sūnumi Radvilu".Tačiau jau nuo 1385 m., kartu su Jogaila priimdamas krikštą, Radvila gavo Mikalojaus vardą. Nuo to laiko Radvila tapo giminės vardu (dabar sakytume – pavarde).

Turėti savo giminės istoriją tik nuo XV-XVI a. (ir dar neaišku, kas buvo tas Vaišundas!) Radviloms buvo visai "ne unaras", tad buvo sukurta priimtinesnė legenda.

Visi žinome legendą apie Vilniaus įkūrimą, Gedimino sapną ir vyriausio žynio Lizdeikos patarimą. Radvilos turėjo savo versiją apie Lizdeikos kilmę. Lizdeiką ir save jie kildina iš kunigaikščio Traidenio (1270-1295). Po Traidenio ir kitų giminaičių nužudymo, auklė išgelbėjo vienintėlį likusį kūdikį ir jį paslėpė pas krivių krivaitį.

Kai krašte nurimo sąmyšis, ir kunigaikščiu buvo išrinktas Vytenis, krivių krivaitis vaiką įkėlė į erelio lizdą, o valdovui išpranašavo, kad lizde bus surastas kūdikis, kuris taps krivių krivaičiu. Paskui beliko "netyčia" atvesti valdovą prie to medžio. Vaikas iš pradžios buvo pavadintas Lizdeika, bet kadangi kunigaikštis jį buvo radęs lizde, tai jis vėliau gavo Radvilos vardą ir buvo Radvilų giminės pradininkas.

Lenkai, žinoma, negalėjo sutikti, kad tokia garsi giminė priklausytų vien lietuviams, tai jų legenda tvirtina, kad nuo to laiko, kai Lizdeika Gediminui patarė pastatyti Vilniaus pilį, jis imtas vadinti Radvila nuo lenkiško žodžio "rada" – patarimas. Lenkų kronikininkai užmiršo, kad Gedimino laikais Lietuvoje žmonės lenkiškai nekalbėjo!

Šokio instaliacijos projektas WWW

Lidija ŠIMKUTĖ-POCIENĖ

Adelaidėje gyvenanti poetė Lidija Šimkutė buvo pakviesta skaityti savo poeziją šokio instaliacijos projekte **WWW: Water, Water, Water** (Vanduo, vanduo, vanduo). Tai buvo pirmoji festivalio, vykusio balandžio 6-7 dienomis Weereewa – Lake George, dalis. Festivalis tęsėsi iki balandžio 21 dienos.

Netikėtų įvykių eigoje Elizabeth Cameron Dalman, Mirramu Šokių Kompanijos Kūrybos Centro direktorė, choreografė ir išraiškos šokėja (žinoma kaip Australijos modernaus šokio pradininkė, gausiai apdovanota už savo pasiekimus šokyje)-pakvietė mane dalyvauti šiame festivalyje. Paaiškėjo, kad ji susipažino su mano poezija per lietuvių kilmės šokėją Sally Wicks (iš Sydnėjaus Šokių Kompanijos). Sally, viešėdama Vilniuje, užtiko mano dvikalbę poezijos knygą " Tylos erdvės/ Spaces of Silence" Vagos knygyne, Gedimino gatvėje. Perskaičiusi biografinius davinius, nustebo kad aš irgi gyvenu Australijoje. Tarp mūsų užsimezgė ryšys. Pasirodo, mano eilėraščiai ją inspiravo ir instinktyviai numatė choreografines galimybes kokiam nors šokių renginiui ateityje.

Mūsų abiejų staigmenai, atsirado galimybė susitikti Vienoje praėjusių metų spalio mėnesį. Sally tuo metu buvo Vienoje saryšy su gauta stipendija ir ten vykstančiu šokių festivaliu. Aš trumpai viešėjau po poezijos skaitymo Amerlinghaus (Kultūros Centre) Vienoje (sugrįžusi iš Ukrainos, pakeliui į Poezijos rudenį Druskininkuose).

Prieš išsiskiriant, jai padovanojau Vienoje išleistą savo dvikalbę poezijos knygą "White Shadows / Weisse Schatten." Eilėraščiai iš abiejų knygų buvo panaudoti WWW šokių choreografijai.

Prie WWW šokio renginio, vykusio ežero dugne (šiuo metu jis išdžiūvęs nuo sausros) prie Elizabeth Dalman choreografijos prisidėjo ne tik Sally Wicks, bet ir latvių kilmės šokėja Vivienne Rogis (Mirramu Šokių Kompanijos vicedirektorė) bei kviesti svečiai Peter Beil ir Jade Dewi. Dalyvavo ir vietiniai šokėjai. Šiame šokių renginyje buvo įtraukti įvairaus dydžio veidrodžiai, moliniai puodai, kaukės, mėnulio varpeliai, gongai, žemės būgnas bei kiti egzotiški muzikos instrumentai. Jais naudojosi žinomas muzikas ir dainininkas Colin Offord. Pagal nuojautą jis pritaikė instrumentus atskirų šokių skyriams. Vietomis prisidėjo savo balsu, net sukūrė dainą iš mano poezijos eilių.

Lidija Šimkutė rašo smėlyje savo eiles Weereewa festivalio.WWW instaliacijoje, skyriuje "Saulė ir Vanduo", kurį atliko šokėjai Vivienne Rogis ir Peter Beil.

Man teko praleisti visą savaitę šioje unikalioje aplinkoje. Verta paminėti ir pačios direktorės gyvenvietę. Arti jos gyvenamo namo, bet žemiau į kalną, pastatyta kita jauki, barako tipo gyvenvietė svečiams, kurie nuolatos čia lankosi, vykstantiems projektams, iš viso pasaulio. Toliau nuo namo stovi šokių studija.

Jos purvo plytomis pastatytas meniškas namas pusiaukalnyje yra apsuptas eukaliptų. Viena pusė šio namo laikoma kaip jos privati bei darbo rezidencija, o kitoje pusėje maišosi pastovūs bei kintantys šokėjai, muzikantai, menininkai ir pagalbininkai. Interjero plati erdvė, rąstais išklotos lubos, akmens grindys atskirtoje virtuvėje ir aplink valgomąją vietą, kur stovi ilgas medinis stalas su kėdėmis. Pietų ir vakarienės metu mes, besigardžiuodami puikiais patiekalais, susėdę maloniai bendraudavome prie vyno taurės.

Toliau kambario erdvėje buvo išmėtyti persiški kilimai, sofos, radiofonas su CD bei būgnai ir kiti intrumentai, kuriuos nuolat vienas ar kitas atsisėdę panaudodavo tarpe gyvų diskusijų ar pokalbių. Sienas puošė iškabinti paveiklai. Kabėjo aborigenų meninkų ar su jais susieto siužeto darbai. Tarpe jų matėsi ir šokio tematikos paveikslų. Žiūrėdami per langus jausdavomės tarsi esantys pačioje gamtoje.

Man atvažiavus, pagrindinė šokių skyrių choreografija pagal mano eilėraščius jau buvo beveik nustatyta. Stebėjau kintantį renginį repeticijų eigoje, prisidėdama prie bendrų, nuolat kintančių idėjų. Iš ryto prisidėdavau prie bendros mankštos šokių studijoje, kurias pravedė pati direktorė su parinkta juostelių muzika. Stebėjausi jos energija ir lankstumu, nežiūrint jos metų. WWW šokių repeticijos vyko po mankštos iš ryto ir po pietų. Laisvalaikiu teko pavaikštinėti po apylinkę ir užkopti į patį kalną, nuo kurio matėsi visa išdžiūvusio ežero, esančio melsvų, švelniai laiko nualintų kalnų papėdėje, panorama.

Man teko ne tik skaityti savo eiles, bet ir perrašyti jas ant pakabinto šilko medžiagos, ant veidrodžio, kuris tarp kitų buvo įleistas žemėn, ir smėlyje.

Eilėraščiai buvo įtraukti į septynių šokių ciklus: žemė, saulė, atspindžiai, vanduo, saulė ir vanduo, apeigų kelionė, peizažas. Dalyviai sukūrė tarsi iš sapno kamėjas, tyrinėdami vandens ir veidrodžio temas.

Atvykusius žiūrovus pasitikau prie parinktos vietos – ežero dugno ribos, kiekvienam simboliškai įteikdama tos apylinkės akmenuką.

(Tęsinys kitame *MP* nr.)

Pijušo Dulkelės nuotykiai

Sėdi ant šakos sau Pijus,
Radęs prieglobstį medyje.
Sako: "Šioj kovoj už būvį,
Šausim paskutinį šūvį!"
Gi ant žemės apačioje,
Šernas kriokia, neatstoja...

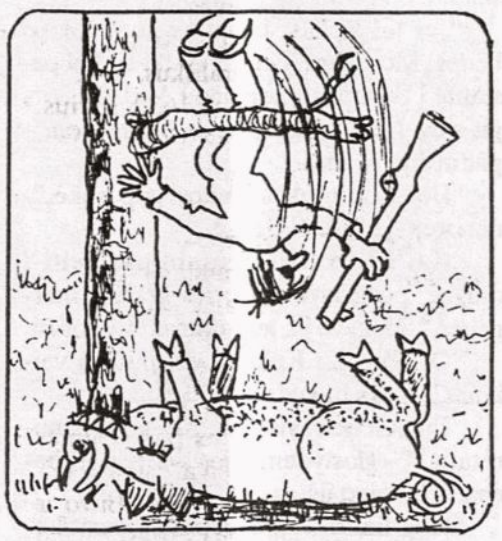

Dulkė šovė taip įniršęs
Ir atatranką užmiršęs,
Lygsvaros staiga netekęs,
Krisdamas žemyn sau sakė:
"Žiauriam galui nesiduosiu,
Smirdančio žvėries nasruose!"

Pijus trenkėsi į žvėrį,
net žemelė sudrebėjo –
Šernas net nesujudėjo:
Pikto žvėries jau nebėra!
Dulkė bėgs kiek įkabina
Atsivežt arčiau mašiną.

Kumpius du gražiai nupjovęs,
Į "jutiliti" sukrovė;
Su pagalba jo Loretos,
Oi kiek daug bus skanių pietų!
"Dingos" ir vanagai aptiko,
Ką Dulkelė jiems paliko!

Stasio Montvido eilės ir piešiniai

Kas - kur - kaip?

Antanas Laukaitis

Našlaitės laiškas

Iš Lietuvos gavau laišką. Viena jauna našlaitė, neturinti artimųjų, parašė man į Australiją. Ji rašo:

Nuo pat paauglystės man niekas, net giminės, nereiškė jokio švelnaus dėmesio. Viena pradėjau gyventi nuo 14 metų. Kai buvau visai dar vaikas, tėvai man skyrė nemažai dėmesio. Aš labai mylėjau ir dievinau juos. Po to kažkas atsitiko. Tėvas negrįždavo namo, mama verkdavo. Vėliau abu nevengdavo išlenkti taurelės. Tėvas susirado prieglobstį pas kaimynę. Po kurio laiko ir mama susirado sau pakaitalą, pradėjo man skiepyti neapykantą tėvui. Būdama 15-kos metų aš laukdavau mamos grįžtant iš savo meilužio. Tėvui nepasisekus su kaimyne, jis grįžo namo. Mama mus paliko visai ir mes gyvenome dviese. Man tada rūpėjo namų ruoša, skalbimas, kojinių adymas ir kita. Tada jau visai negalvojau apie savo drauges, kiemą, saldžius ledus. Teko ir eilutėse stumdytis dėl pigios mėsytės ar kaulų sriubai, nes pinigų visai nebuvo.

Taip slinko liūdnos bei skaudžios valandos ir dienos. Anksčiau, net lauke lyjant ar sningant aš laukdavai savo mamos. Sušlapdavau ir peršaldavau, ilgai vis sirgau, o mamos vis nebūdavo. Taip praėjo dar vieni metai. Buvo truputį lengviau, nes tėvas buvo šalia. O po to jis susirado kitą moterį ir išėjo pas ją. Tada man reikėjo galvoti ne apie mokslą, o apie darbą, kad galėčiau kaip nors save išsilaikyti. Oi, visokių darbų teko dirbti. Ir mašinas ploviau, ir stogus dažiau, turtingiems tarnavau, kurie dažnai mane pastumdėle laikė, už akių apjuokdavo, nors mano atliktais darbais būdavo patenkinti. Vėliau įsidarbinau vaikų prižiūrėtoja, o vaikus aš labai myliu. Tik būdavo skaudu, kai vasarą praeidavo pro tave merginos ir vaikinai laimingi, gražūs ir išdidūs. O tu nelaimingoji turi pro ašaras šypsotis, nes gautus iš tų žmonių pinigus turėdavau tuoj ir atiduoti. Prisistatydavo tuoj pat mama ir pasakydavo, kad jai reikia pinigų, kad butas nemokėtas, kad ji neturi drabužių ir su savo sugyventiniu neturi ką valgyti. O ką gi man daryti, mamos tai gaila, taip ir duodavai viską ką turėdavau.

Namuose taip pat buvo pragaras ir aš norėjau bėgti kur tik akys mato, bet pasilikau. Man jau suėjo 16. Mano širdyje pražydo pirmoji meilė. Aš įsimylėjau penkiais metais už save vyresnį vaikiną. Šalia savęs aš turėjau tvirtus, plačius pečius ir paramą. Jis mane labai gerbė ir daug padėdavo. Aš pasijaučiau labai laiminga, nors mano tėvų šalia ir nebuvo, bet aš pripratau viena gyventi padorų gyvenimą. Tačiau ši laimė buvo trumpa. Jis išvažiavo su mašina, papuolė į avariją ir buvo užmuštas. Taip baigėsi mano gyvenimo laimingas ir šviesus tarpas.

Dabar aš ir vėl pati su savim dalinuosi skausmu, ašaromis ir vienatve. Nors ir neturtinga, tėvų palikta ir nevaikštau šilkais išsipuošusi, tačiau manau, kad esu vertingesnė už tuos ir tas, kurie parsiduoda save ir kasdien paleistuvauja. Aš pilnai tikiu, kad vieną dieną ir man laimė nusišypsos, apsiniaukęs mano gyvenimo dangus praskaidrės.

Kun. R. Ramašauskas – Laivyno kapelionas

Jau buvome beveik tikri, kad keliems mėnesiams į Sydnėjų atvyks anksčiau čia lankęsis ir daug draugų įsigijęs Krakių ir dar šalia esančių dviejų mažesnių parapijų klebonas Romualdas Ramašauskas. Tačiau atsitiko mums nelauktas įvykis. Krašto apsaugos ministras paskyrė kunigą R.Ramašauską vyriausiu Lietuvos karo laivyno kapelionu, suteikiant jam ir kapitono laipsnį. Gerai nežinau, bet manau, kad jis nepaliks savo parapijos, nes

Kunigas Romualdas Ramašauskas.

Krakėse yra jo globojamų našlaičių ir senelių prieglauda, taip pat vasaros metu vyksta našlaičių stovyklos prie Utenoje turimos stovyklavietės. Karo laivai toli nuo Lietuvos neplaukioja, tad judrusis kunigas Romualdas suspės visur. Krakėse jis globoja ir išlaiko apie 50 našlaičių, o vasaros stovykloje jų būna virš 100.

Įdomų atsitikimą man papasakojo kun. Romualdas. Vieną popietę bevaikščiodamas po Krakes jis pastebėjo dvi svetimas, jam nežinomas, labai blogai atrodančias mažas mergaites, vaikščiojančias po miestelį. Paklausus iš kur jos, atsakė, kad su tėvais gyvenančios miestelio pakraštyje. Tada jis paprašė, kad jos nuvestų jį pas savo tėvus. Namelis buvo senas ir apleistas. Įėjęs į vidų ir pasisveikinęs jis rado abu tėvus ir dar pora jų draugų jau gerokai išgėrusius. Prisistatęs kas jis yra, o jie jau apie jį žinojo, paklausė tėvų, ar nenorėtų abiejų mergaičių leisti į jo vaikų bendrabutį ir mokyklą, nes vaikai jau kuris laikas nelankė mokylos. *"- Gerai"*, pasakė tėvas, *"- atnešk mums porą butelių degtinės ir gali jas pasiimti". "Greitai nubėgau į miestelį"*, - pasakojo kunigas, *"- nupirkau degtinės ir dar maisto, pasiėmiau abi mergaites pas save, pasakydamas tėvams, kad jie gali pasilaikyti ir pinigus, gaunamus už vaikus, man jų nereikia"*. Po metų, lankydamasis Krakių našlaičių prieglaudoje, buvau supažindintas su šiomis mergaitėmis. Jos buvo linkmos ir patenkintos gyvenimu čia.

Ir vėl iškelta Lietuvos trispalvė

Prieš keletą metų Australijoje lankėsi žinomas Lietuvos alpinistas Vladas Vitkauskas. Aukščiausioje mūsų Snieguotųjų Kalnų viršūnėje jis iškėlė Lietuvos vėliavą. Iki šiol jis trispalvę yra iškėlęs visų žemynų aukščiausiose viršūnėse, taip pat ir ant vadinamojo pasaulio stogo – Everesto. Australijoje, kaip jis vėliau sakė, jam buvo tik lengvas ir gražus pasivaikščiojimas. Paskutiniuosius kelis metus jis Lietuvoje rengėsi ekspedicijai į Čilę. Vadovaudamas Lietuvos mokslininkų grupei, jis buvo išvykęs į Andų kalnus. Pagrindinis kelionės tikslas buvo susipažinti su mažai Lietuvoje žinomo mokslininko lietuvio iš Čilės Igno Domeikos ekspedicijomis ir jo moksliniu palikimu. Šis geologas, mineralogas ir etnologas I.Domeika labai gerai žinomas Čilėje. Jis 16 metų vadovavo Santiago Universitetui. Jo "Domeyko" vardu yra pakrikštyti du miestai: Ramiojo vandenyno uostas, bei 2000 gyventojų turintis kalnakasių miestelis. Jo vardu yra pavadinta daug gatvių, mineralogijos muziejus, įspūdinga Andų uola, sidabro kasykla ir kt. Vl. Vitkausko vadovaujama grupė mažu sunkvežimiu leidosi I.Domeikos ekspediciniais keliais per dykumas ir kalnus ir negalėjo įsivaizduoti, kaip Domeika dvigubai ilgesnį kelią įveikė pėsčiomis. Pagrindinis alpinisto Vitkausko ir jo grupės tikslas buvo įkopti į aukščiausią pasaulyje ugnikalnį Ochos del Salado, kurio aukštis yra 6.9 km. Pakeliui iki šio ugnikalnio, pasiekę Atakamos dykumą, jie priėjo 5-kių kilometrų aukščio "Cordillera de Domeyko" kalnagūbrį, į kurį V.Vitkauskas taip pat įlipo. Į aukščiausią pasauly ugniakalnį V.Vitkauskas kopė virš 6 valandų. Viršūnėje jis įsmeigė Lietuvos bei Vilniaus vėliavas ir kaip Baltijos simbolį paliko gintaro gabalėlį. ❑

Alė Liubinienė

Avietė ir likęs gyvenimas

Tęsinys, pradžia *MP* Nr. 1 (2001)

"Kur yra tas Queensland'as? Tikrai negali būti ten, kur tie kvatojantys paukščiai gyvena?", - klausinėjo Genė, prikišus nosį.

"Čia," - parodžiau, uždėdama pirštą ant užrašo.

"O kur mūsų tėvus nuvežė?" - paklausė Bronė.

Sukišę galvas į žemėlapį, mes visos ieškojom Mornington'o pusiasalio, kol suradom.

"Beveik kitoj pusėj Australijos kontinento. Jeigu ten važiuosim gyventi, niekada daugiau nematysim savo tėvų," - susirūpino Bronė.

Ji teisybę sako, pagalvojau. Per nugarą nubėgo šiurpas.

Augdamos karo metu Europoje, mes negalėjom ginčytis su valdininkais. Todėl pripratom daryti tai, ką mums liepdavo. Kurį laiką visos sėdėjom paniurę, bijodamos būti atskirtos taip toli nuo tėvų, bet kartu nežinojom, ką toliau daryti.

"Kaip jie gali mus daugiau nubausti, jeigu atsisakysim ten važiuoti?" - garsiai pagalvojo Julija.

"Tikrai... Ką jie gali padaryti?" - pakartojo Genė.

"Einam atgal į įstaigą ir paprašykim darbo kur nors arčiau tėvų."

"Einam... Mergaitės, einam."

Ir taip vėl mes grįžom atgal į darbo įstaigą.

"Prašau, ponuli... Mes negalim važiuoti į Queensland'ą. Mūsų šeimos jau gyvena pietineje Viktorijoje,"- kalbėjo Genė už mus visas, mėgindama sužavėti valdininką.

"Mes dirbsim bet kur, tik ne Queensland'e," - maldavo per vertėją Bronė.

Priėjęs prie stalo valdininkas pradėjo kilnoti popierius. Įbedę akis stebėjom kiekvieną jo žingsnį, tikėdamosios, kad mums ras ką nors tinkamo.

"Yra kelios darbo vietos šiaurės New South Wales, bet tai yra geriausia, ką aš galiu jums rasti," - pasiūlė jis, žvilgterėjęs į mus rimtai.

Pralinksmėję nubėgom atgal į savo kambarį ieškoti šiaurinio New South Wales.

"Kur yra New South Wales? Kur yra tas miestelis?' - nerimo Genė.

"O Dievuliau, beveik tiek pat toli kaip Queensland'as. Bus pora tūkstančių kilometrų nuo mano mamos," - sušuko išsigandus Bronė.

"Tas raštininkas tik durnių volioja su mumis. Einam atgal pasakyti, kad mes ten irgi nevažiuosim," - subumbėjo Julija.

"Tai ir einam".

Apsisukusios, vėl visos nužingsniavom į darbo įstaigą.

Kai valdininkas mus pamatė trečią kartą tą pačią dieną, jis užpyko.

"Ką jūs galvojat, merginos? Ar jūs atvažiavot į Australiją darbui ar žaidimams? Negi jau pamiršot, kad kiekviena esate pasirašiusi kontraktą su valdžia dirbti bet kokį darbą, kurį jums duosim,"- šaukė jis paraudęs ant mūsų per vertėją.

"Bet, ponas raštininke, mes tik norim gauti darbą Viktorijoje, netoli savo tėvų. Argi negalite jūs mūsų suprasti? Prašau, ponuli," - maldavo žavingu balseliu Genė.

"Panelės, man jau jūsų šiandien užteko ir jeigu toliau ginčysitės, aš jus išsiųsiu atgal į Europą. Suprantate... Dabar suprantate..." - išgirdom rūstų balsą, griaudžiant iš sekančio kambario.

Persigandusios greit iš ten dingom. Paskui į mūsų namelį, susitikom Tomą.

"Kodėl tokie nusiminę veidukai? Kas jums atsitiko?"

"O, Tomai, nežinom ką daryti," - pasakojo Genė jam mūsų bėdas.

"Jei tai viskas, tai jums nėra jokios bėdos. Mergaitės, dar nieko iki šiol nepasiuntė į Europą, ir nemanau, kad kas nors jus siųs. Nebūkit kvailos, jis tik gąsdina,"- padrąsino jis mus.

"Bet valdininkas mums taip sakė,"- nenorėjo jau tikėti Bronė.

"Kai kurie iš jų mėgsta pasikelti į didybę, pasirodydami prieš gražias mergaites," -juokavo jis, guosdamas mus toliau.

"O, Tomai... Koks tu esi puikus vaikinas... Koks tu gudrus..."

"Tau, Genele, visada... Ko tu tik panorėtum..." - glostydamas jos šviesias garbanas, vėl erzino jis.

Daug linksmesnės ir pilnos pasitikėjimo, tuoj apsisukom ir ketvirtą kartą nužygiavom tuo pačiu reikalu.

"Jūs galite daryti ką tik norit su mumis, bet mes nevažiuosim dirbti nei į Queensland'ą, nei į New South Wales," - griežtai pareiškė už mus Julija lyg perkūno nutrenktam valdininkui.

"Bet, merginos, aš neturiu jums jokių kitų darbų Viktorijoje. Aš jum tai sakiau ne vieną kartą."

"Nesirūpink. Mes galim palaukti,"- dar tvirčiau atšovė Julija.

Praėjo pora mėnesių, kol mus vėl pašaukė į darbo įstaigą. Ten mus pasitiko tas pats jaunas raštininkas. Mums įėjus, jis nusišypsojo.

"Labas, merginos... Netoli nuo čia, beprotnamio ligoninė ieško slaugių. Kaip jum atrodo dabar?" - pajutau pašaipą jo balse.

Beechworth dar buvo virš keturių šimtų kilometrų nuo tėvų, bet kadangi buvo Viktorijoje, mes nebegalėjom atsisakyti.

Taigi, po kelių dienų atvažiavo mašina, kuri nuvežė mus į pirmą darbovietę Australijoje.

Kelionė truko vos valandą, kol pasiekėm mažą, dailų provincijos miestelį, esantį Australijos Alpių papėdėje. Jame buvo daug bažnyčių, žalių parkų ir ežerėlių, iškastų aukso ieškotojų.

Kvailelių ligoninė stovėjo ant kalno, iš kur matėsi visas miestelis. Seni pastatai buvo apsupti neseniai sodintais europietiškais medžiais. Gražiai išplanuoti spalvoti gėlių darželiai glūdėjo tarp krūmų ir takelių. Ši vieta man priminė sanatoriją, kurioje išėmė mano tonsilus.

Jau buvo vėlyvas pavasaris. Slaugių namai buvo pastatyti šalia ligoninės, o mano kambarys buvo pirmame aukšte ir gaudavo popiečio saulę. Jame stovėjo staliukas su veidrodžiu, spinta ir lova. Šalia jos, po užtamsintu langu, buvo kėdė.

Įėjus atitraukiau užuolaidas, bet stipri pavasario saulė apakino mane.

(Bus daugiau)

Adelaidės skautai stovyklauja

Lietuvių bendruomenės Australijoje, nežiūrint įvairių nusiskundimų ar priekaištavimų, tebėra judrios ir, nors ne kiekvienas įvykis yra aprašytas mūsų spaudoje, reikia tik pasižvalgyti. Tikrai verta.

Balandžio pabaigoje prasidėjus mokyklų atostogoms, tarp visų kitų renginių sujudo ir mūsų jaunimas, pakilo į gamtą. Tiksliau pasakius, tai Adelaidės lietuvių "Vilniaus" tunto skautai susiruošė ir iškeliavo į Adelaidės kalnus keturių dienų stovyklai.

Kol vyresnieji rūpinosi Apylinkės Valdybos rinkimais, mūsų jaunesnioji ir pati jauniausioji karta, vadovaujama tuntininkės Rūtos Sankauskienės, jau penktadienį iškeliavo į numatytą stovyklavietę Seeon vietovėje Adelaidės kalnuose. Vos spėjo nuvykti – tuoj į darbą stojo: suskirstyti į grupes, nebūtinai pagal amžių, kiekvienas pradėjo vykdyti tuntininkės ir pagalbininkų suplanuotą stovyklos programą. Vyriausieji ir turbūt stipriausieji kibo ruošti vietą ir statyti stulpą vėliavai, kad būtų laiku iškelta lietuviškoji trispalvė. Kiti kalė, o gal rišo, kaip skautams įprasta, lentynas indams sudėti – tvarka ir švara turi būti išlaikyta. Dar kiti ėmė statyti palapines Bet buvo ir tokių, kuriems buvo paskirti meniško pobūdžio darbeliai. Kokia lietuviška skautų stovykla be meno apraiškų?

Artėjant vakarui, buvo sukurtas laužas – visų mėgiamiausias laikas – kurio pravedimas tą ir kitus vakarus buvo pavestas Jolantai Laurinaitytei ir Andriui Verbylai. Nuleidus vėliavą vyko vakarinis-naktinis pasivaikščiojimas į Mt. George kalną, kurio metu skautai turėjo galimybę susipažinti su nakties gyvūnija.

Sekančią dieną, šeštadienį, stovyklą aplankė St. John's Ambulance (greitoji pagalba). Jos atstovai aiškino ir supažindino skautus su greitosios pagalbos darbais. Vėliau vyko darbeliai, susiję su Užgavėnių papročiais Lietuvoje. Su jais supažindino sesė Jolanta. Buvo gaminamos kaukės, gyvuliai, įvairiausi kostiumai (čigono, žydo, velnio, na ir, be abejo, didžiulė "Čiučela", kuri buvo skirta laužui). Dienai baigiantis įvyko didysis Užgavėnių paradas: persirengėliai šūkavo, rėkavo, dainavo, šoko, dalino saldainius atvykusiems svečiams. Parado pabaigoje ant laužo užmetę sudegino "Čiučelą". Kadangi buvo švenčiamos "Užgavėnės", teko užkąsti blynų, kugelio, vyko šokiai ir žaidimai. Tą dieną dviem paukštytėms ir dviem vilkiukams buvo užrišti raudoni kaklaraiščiai. Keturi skautai - skautės įsigijo geltonus kaklaraiščius, Andrius Verbyla buvo pakeltas į tunto adjutantus, o naujausia skautukė gavo baltą kaklaraištį. Tą dieną stovykloje apsilankę skautų tėvai bei pažįstami turėjo progos susipažinti bei pasidžiaugti skautų veikla. Vakaro Laužas, kaip ir visuomet, buvo laukiamas dienos įvykis. Gaila, kad Adelaidėje tą dieną vyko keli renginiai ir dalis tautiečių negalėjo atvykti.

Bet čia dar ne galas. Sekmadienį skautų laukė kitos staigmenos: nukeliavę į jiems žinomą Woodhouse stovyklą, turėjo lipti į kalną, bet ne paprastą, o labai statų, į kurį lipant reikia naudoti virves, o pasiekus viršūnę – leistis žemyn su "flying fox" (liet. turbūt "skraidanti lapė"). Ši diena buvo pašvęsta gimnastikai bei sportui.

Atėjo pirmadienis – laikas susidėti daiktus ir grįžti namo, bet štai apsilanko gyvačių ekspertas, atsivežęs nuodingų ir nenuodingų gyvačių, smauglių ir aiškina skautams apie įvairias jų rūšis. Ima iš narvo, vieną kitą duoda drąsesniems palaikyti, paglostyti (reikia manyti nenuodingas), aiškina, kaip su jomis elgtis, kaip apsisaugoti. Nuodingųjų tarpe buvo ir pagarsėjusi rudoji (the brown) gyvatė, kuri pasiliko narve. Klausantis tų visų pasakojimų, taip norėjosi nors trumpam vėl paskautauti, bet skautavimas vis tik geriausiai tinka jauniems.

Jei namuose likę manome, kad miegoti palapinėse yra pavojinga, galime nusiraminti. Mano anūkas, raudonojo šlipso skautukas užtikrino, kad pasikeisdami kas dvi valandas skautai budi visą naktį, su pasididžiavimu pridūrė, kad ir jis su draugu budėjo iki 12-tos nakties.

Nebuvo skautai alkani, nes virtuvei vadovavo šioje srityje didekę patirtį turintis Antanas Pocius. Kaip minėjau – kepė net kugelį ir blynus...

Kaip gražu ir džiugu, kad Adelaidės lietuviai turi tokią sumanią ir veiklią tuntininkę Rūtos Sankauskienės asmenyje. Užklausta Rūta pasidžiaugė, kad jos darbas labai palengvėjo, priaugus jaunoms padėjėjoms-skiltininkėms ir draugininkėms, kurios pededa organizuoti skautus ir jų stovyklas. Tačiau žinome, kad tuntininkės Rūtos laukia didelis darbas ateityje. Tai – Australijos Lietuvių Dienoms pasibaigus – Skautų stovykla, į kurią žada atvykti lietuviai skautai ir iš kitų apylinkių.

Linkime jai ir visiems jos globotiniams geros sėkmės ir tariame AČIŪ. O kad tas ačiū nebūtų tuščias, pasistenkime padidinti apsilankančių svečių skaičių Didžiojoje Stovykloje, kuri vyks po Lietuvių Dienų.

Ir kas gali pasakyti, kad jaunesnioji karta snaudžia? **Janina Vabolienė**

Nuotraukoje – tuntininkė R.Sankauskienė užriša geltoną kaklaraištį skaučių įžodį davusiai Emilie Soda. Kairėje su vėliava stovi adjutantas A.Verbyla. Dešinėje – v.s. kandidatės L.Kubiliutė, J.Laurinaitis, K.Vabolytė.

Skaityk "Mūsų Pastogę" – viską žinosi!

To Kovas Club Members

The Committee felt it appropriate to write to you explaining our position in relation to recent discussions concerning Australian participation at our carnivals.

It seems fairly evident that our community is shrinking. The Committee feels that all conversation generating ideas on how to overcome this trend is beneficial. We would like to therefore thank Antanas Laukaitis for introducing his thoughts at our last A.G.M. At the A.G.M. and afterwards much discussion has been engaged upon whether or not Australians should be allowed to participate as honorary Lithuanians at our carnivals.

Current A.L.F.A.S. Constitution allows for Australians to participate in team events, e.g. Basketball (min. 3 Lithos/ 5 Aussies). As the discussion has evolved, recently the idea that all-Australian teams could participate has been introduced.

How does that make you feel? The Committee feels that our own opinion might not necessarily reflect the majority of our members' opinion, therefore any feedback would be greatly appreciated.

We propose that any Australian who can show that he/she has been an active member of an Australian Lithuanian Sports Club for 5 years and has shown him/ herself to embrace the Lithuanian traditions should be allowed to participate as a Litho. We believe "backdating" would create a verification nightmare. We propose all clubs present a list to A.L.F.A.S. of all active members each year. At the time an Australian has served for 5 years the club should submit in writing to A.L.F.A.S. why they should be considered. The Sports Clubs would then vote in or against.

The Committee hopes for more discussion on this subject and anything else so as to rekindle our community. Yours sincerely

Michael Wallis, President
Sydney Lithuanian Sport Club "Kovas"

In memoriam

Sudiev Alfonsui Kontvainiui

Š.m. balandžio 14 d. War Veterans Home, Lyneham, prieglaudoje, sulaukęs 82 metų mirė Alfonsas Kontvainis. Laidotuvės įvyko krematoriume balandžio 18 dieną.

Apie a.a. Alfonsą žinios šykščios. Žinoma, kad jaunystėje įstojo į husarų orkestrą. Karo metu tarnavo vokiečių kariuomenėje ir buvo sužeistas, neteko kojos. Po karo apsigyveno Danijoje ir susituokė su latvių kilmės moterimi. Pagyvenęs ten kurį laiką emigravo į Naująją Zelandiją. Pašlijus vedybiniam gyvenimui, jis persikėlė į Melbourną. Mėgdamas dainą ir turėdamas gerą balsą, įstojo į "Dainos Sambūrį". 1990 m jis persikėlė gyventi į Canberrą ir įstojo į organizaciją "Ramovė". Kariuomenės šventės minėjimų proga, dažniausiai jam tekdavo garbė nešti vainiką prie ramovėnų Klubo sodelyje pastatyto paminklo. Keletą paskutiniųjų metų Alfonso sveikata labai pablogėjo. Jis sirgo Parkinson liga ir gyveno karių veteranų prieglaudoje, kurioje ir mirė. Yra žinoma, kad jis turi vienintelę iš šeimos likusią seserį, kuri gyvena Lietuvoje, Šiauliuose.

Su Velioniu atsisveikino "Ramovė" skyriaus pirmininkas L.Budzinauskas. Neišsipildė jo svajonės numirti gimtajame krašte.

Ilsėkis Viešpaties globoje ir ramybėje.

L.Budzinauskas

PADĖKA

Šių metų kovo 26 dieną mirusio **a.a. Albino Giniūno** šeima dėkoja visiems, kurie liūdnoje netekties valandoje paguodė ir išreiškė užuojautą Ednai, netekusiai brangaus vyro, ir šeimai, nustojusiai puikaus tėvo ir senelio, kurio jie skaudžiai pasigenda.

Dvidešimties metų sukakties proga nuo mano brangaus vyro
a.a. Stasio Kavaliausko mirties,
"Mūsų Pastogei" aukoju $50.

Margarita Kavaliauskienė

Pagerbdami
a.a. Antaną Flavijų Šabrinską
vietoje gėlių "Mūsų Pastogei" aukojame $40.

Veronika Koženiauskienė,
Veronika ir Tony Rosato

Mirus Canberros "Ramovė" skyriaus ramovėnui
A+A Alfonsui Kontvainiui,
užjaučiame seserį Lietuvoje ir visus gimines bei artimus draugus.

Canberros "Ramovė" skyriaus ramovėnai ir
Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjunga

Pamaldos lietuviams Sydnėjuje

Negavus kunigo reguliarioms lietuvių pamaldoms Sydnėjuje, vieną kartą į mėnesį sutiko atvykti buvęs mūsų kapelionas kun. Roger Bellemore SM.

Pamaldos Sydnėjuje vyks įprastu laiku, **11.30 val.** Lidcombe sekančia tvarka: **birželio 16 d., liepos 28 d., rugpjūčio 11 d., rugsėjo 8 d., spalio 13 d., lapkričio 10 d. ir gruodžio 25 d. per Kalėdas.**

Platesnę informaciją suteiks Danutė Ankienė tel.**9871 2524** arba Antanas Kramilius, tel. **9727 3131**. Sekančiose pamaldose bus išdalinti pamaldų tvarkos lapeliai.

Praneša Parapijos Komitetas

A HOUSE WARMING / BONFIRE & CRACKER NITE!

Edwina, Mark & Michael
Invite everyone who is interested in a party to our house at
38 Quarry Road DURAL 2158

When: **1st June, 2002**
Starts: **3-4 pm till whenever**
Phone: **9651 3225**
B.Y.O.....will be able to purchase alcohol & food
& don't forget your tent & sleeping bag!
All proceeds donated to Sydney Lithuanian Sports Club

Gegužės 7 – birželio 1 dienomis Sydnėjaus **Knight Darren Gallery**, Level 1, 840 Elizabeth Street, Waterloo (tel.: (02) 9699 5353) vyksta melbourniškio

Daniaus Kęsmino

skulptūros paroda

Maloniai kviečiame visus joje apsilankyti. Tarp kitų darbų turėsite progą pamatyti ir garsiąją instaliaciją "Robert Hughes".

Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija
ruošia metinę kultūrinę popietę

"Sveikata ir pinigai",

kuri įvyks š.m. **birželio 9 d., sekmadienį, 2 val.** po pietų Lietuvių Klube, Bankstowne. Programoje:

Dr. Alfonsas Viliūnas kalbės mus svarbia tema apie sveikatą,
Vytenis Šliogeris patars, kaip geriau tvarkyti piniginius reikalus.

Po paskaitų vaišinsimės kava ir pyragėliais. Veiks loterija. Įėjimas – tik $5.
Kviečiame visus apsilankyti **SLMSG Draugija**

PRANEŠIMAS

Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba praneša, kad 2002 metų specialus – metinis susirinkimas įvyks š.m. **birželio 2 dieną, sekmadienį, 2 val.** po pietų, Gailių sodyboje, 15 Gairloch Grove, Newtown (Geelong).

Narių dalyvavimas būtinas. Teisėti nariai yra tie, kurie susimokėjo nario mokestį už 2001 metus ir padavė pareiškimus. Visi nariai asmeniškai gaus susirinkimo darbotvarkę. Tuo pačiu pranešame, kad nesusirinkus pilnam narių kvorumui, susirinkimas bus pravestas po pusės valandos ir padaryti nutarimai bus teisėti. Laukiame visų narių apsilankymo.

Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba

Faustas Sadauskas kviečia į parodą

Naujausi Fausto darbai lankytojų akį džiugins **nuo gegužės 21 d. iki birželio 1 d.** Galerijos adresas: **45 Flinders Lane, Melbourne, Vic 3000.**

Telefonas: **61-3-96500589**. E-mail:**span@vicnet.net.au** Galeriją galima aplankyti ir elektroniškai adresu: **www.spangalleries.com.au**

Pasikeitimai Jungtiniame Baltų Komitete

Balandžio 5 d. išrinkta nauja Valdyba sekančiai kadencijai: pirm. G.Bagdanovics, (latv.) vicepirmininkas A.Kramilius OAM, JP (liet.) ir T.Kroll-Simull (est.), sekretorė L.Looveer BEM (est.), iždininkas V. Narbutas (liet.).

Pakviestas iš lietuvių bendruomenės Sydnėjuje Vincas Bakaitis pakeisti Vytautą Narbutą, kuris šiame komitete išdirbo 50 metų.

Dėmesio - nauja informacijos svetainė

Vilnius, gegužės 3 d. (ELTA). Jau veikia nauja "Lietuvos telekomo" interneto vartų "Takas" informacijos svetainė "Tako gidas" (**www.takas.lt/gidas**). Čia apsilankius galima sužinoti tą pačią informaciją apie laisvalaikį, pramogas, sportą, keliones ir pan., kaip ir paskambinus į didžiausią duomenų bazę Lietuvoje turinčią informacijos tarnybą 118.

Tai – Lietuvos miestų ir tarptautiniai telefonų kodai, valstybių kodai ir sostinės, pašto indeksai, muitinės valiutų kursai, bet kurioje šalies vietoje esančių taksofonų numeriai, visų Lietuvos radijo stočių dažniai, informacija apie Lietuvos ir pasirinktos šalies laiko skirtumą ir pan. Be to, "Tako gide" pateikiama visapusė informacija apie įvairius visų Lietuvos miestų renginius – kinus, teatrus, koncertus, parodas ir ekspozicijas, pramoginius vakarus baruose ir kavinėse. Sporto aistruoliai, negalėję stebėti krepšinio ar "Formulės 1" varžybų, čia gali sužinoti juos dominančius rezultatus, rungtynių grafiką ir transliacijų laiką. Norintiesiems keliauti po Lietuvą pateikiama kaimo turizmo bei būtina visų šalies viešbučių informacija. Norintieji pasitikrinti loterijos bilietus svetainėje ras oficialių loterijų svetainių nuorodas.

Interneto vartai "Takas" lietuvių kalba pradėjo veikti 1997 metais. Dabar tai – vieni didžiausių ir labiausiai lankomų interneto vartų Lietuvoje, turintys daugiau kaip 60 partnerių ir turinio teikėjų. 2002 m. balandį buvo daugiau nei 150 000 registruotų "Tako pašto" ir kitų interneto vartų "Takas" paslaugų vartotojų. Šiais metais buvo baigta diegti nauja, pažangi interneto vartų "Takas" "Microsoft" platforma. Ji leidžia vienu metu aptarnauti iki 10 000 vartotojų ir teikti įvairias paslaugas milijonui registruotų vartotojų.

"Tako gidas" – tai – bendras "Tako" ir "Lietuvos telekomo" antrinės įmonės "Lintel" projektas.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN, NSW 2200
Tel.: (02) 9708 1414
Fax.: (02) 9796 4962
E-mail: slc@lithuanianclub.org.au
www.lithuanianclub.org.au

Sydnėjaus Lietuvių Klubas kviečia visus narius ir jų svečius lankytis savo Klube.

DARBO LAIKAS:
Savaitės dienomis Lietuvių Klubas atidarytas **nuo 5.00 val.**
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12.00 val.
Uždarytas **tik antradieniais.**
Sekmadieniais nuo 3 val. iki 4 val. po pietų rodomi **lietuviški filmai**

Naujai atsidariusi virtuvė "Pas Aldoną" dirba

- šeštadieniais nuo 12.30 iki 8.00 val. vakaro ir
- sekmadieniais nuo 12.30 iki 6.00 val. vakaro.

Kviečiame visus lankytis ir ragauti naujos ir energingos virėjos – Aldonos patiekalus.

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui.

Trėmimų Minėjimas Melbourne

Sekmadienį, birželio 16 dieną, minėsime **Gedulo ir Vilties Dieną.**

11 val. – šv. Mišios šv. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje. Prašome organizacijas dalyvauti organizuotai su veliavomis.

1.30 val. po pietų – Melbourno Lietuvių Namų Koncertų salėje įvyks minėjimas.
PROGRAMOJE:
Paskaitą skaitys svečias iš Tasmanijos – **p. A. Taškūnas.**
Seks meninė dalis.
Visus maloniai kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

Gedulo diena Sydnėjuje

1941-1949 metais masinių trėmimų iš Baltijos kraštų į Sibirą tradicinis paminėjimas **įvyks birželio 16 dieną, 2 val. p.p. Latvių Namuose, Parnell Street, Strathfield.**

Paskaitą skaitys **Janis Dalinsh**, Latvių bendruomenės Australijoje ir N.Z. federalinis Prezidentas. Meninėje programoje dalyvaus: Latvių vyrų choras, lietuvių choras "Daina", vad. Jacintos Mikutės, ir solistas tenoras iš Lietuvos Antanas Zakarauskas. Akompanuos mūsų Justinus Ankus.

Šią dieną pamaldos lietuviams bus įprastu laiku, **11.30 val.** Lidcombe. Šv. Mišias už žuvusius ir mirusius Sibire atlaikys mūsų buvęs kapelionas, kun. Roger Bellemore SM.

Lietuvių bendruomenė kviečiama gausiai dalyvauti pamaldose, kurias nuo dabar turėsime tik vieną kartą per mėnesį, ir po jų dalyvauti minėjime Latvių namuose.

Praneša **Jungtinis Baltų Komitetas** (pas. A.Kramilius)

Reikia Jūsų prisiminimų apie Mažąją Lietuvą ir apie lietuvius evangelikus liuteronus

Šiuo metu Vilniuje, Mokslo ir enciklopedijų leidybos institute, rengiamas Mažosios Lietuvos enciklopedijos II tomas, kuriam labai trūksta duomenų apie išeivijoje gyvenusius ar gyvenančius lietuvius, lietuvninkus, veikusius ar veikiančius sambūrius, organizacijas ar įvairius įvykius, susijusius su Mažąja Lietuva. Juos domina visokia medžiaga: nuotraukos, retos knygos, atsiminimai, žurnalai ir t.t. Esantieji ar sunaikinti kultūros pastatai, antkapiai ir kita. Prašome talkinti.

Duomenis malonėkite siųsti šiuo adresu:
Mokslo ir enciklopedijų institutas, MLE grupė, Nijolė Dzindziliauskienė,
L.Asanavičiūtės g. 23, LT-2050 Vilnius, Lithuania-Lietuva

Algirdas Gustaitis, Los Angeles.

Mūsų Pastogė
AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**
Tel.: **(02) 9790 2319**, Faksas: **(02) 9790 3233**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**
Tinklapis: www.users.bigpond.com/mpastoge
Redaktorė Dalia Donielienė
Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiama nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone
Prenumerata metams $55. Užsienyje oro paštu - $130.00. N.Zelandijoje oro paštu $105.00.
Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.
Apmokamų skelbimų kaina: $6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.
Lietuviškoms organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.
Šventiniai sveikinimai – $20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – $25.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.